

Varpas
Redakcija
"Varpo" ir "Ukrainos"

VIENYBE LIETUVNIKŲ

Literatūros, mokslo ir politikos savaitinis laikraštis.

Nr. 8.

Plymouth, Pa., d. 25 Vasario (February) 1903 m.
ENTERED AS SECOND CLASS MATTER AT THE POST OFFICE AT PLYMOUTH, PA.,

Metas XVIII.

ESTABLISHED 1886
The Lithuanian Weekly
„Vienybe Lietuvniku“
Published every Wednesday at Plymouth, Pa.

Executes all kind of Job Printing and translating in all modern languages.

Subscription \$2.00 per year.

All communications must be addressed:
J. J. Pauksztis & Co.
224 EAST MAIN STREET
PLYMOUTH, PA.

UŽDĖTAS 1886 metu
NEDĖLINIS LAIKRASZTIS
„Vienybe Lietuvniku“
išleina kas Sereda Plymouth, Pa.

Prenumerata ant metu:
Amerikoje \$2.00
Į kitas šalis \$2.50

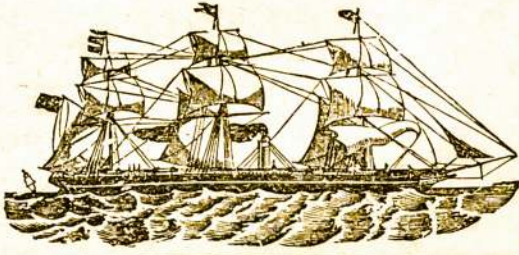
Prenumerata turi būti iš viršaus apmokėta, nes įstatymai draudžia po baime siuntinėti neapmokėtą laikraštį.
Rašant apie permainų adresą, būtina reikia atsiųgti ir senąjį adresą. Kas maloni apsipazinti su šiltno laikraščiu, gali gauti pareikalavęs, du numeriu dovanai.
Reikalaujantiemes knygų katalogą prisiunčiam dovanai.
Pajteszkojimai: garsinant vieną sykį 50c.
" " " du sykiu 75c.
" " " tris sykius 1.00
Pinigai siunčiam per MONEY ORDER arba registravotose gromatose ant šilto antraščio.

J. J. Pauksztis & Co.
224 E. Main st.
Plymouth, Pa.

ADRESAI

CENTRALISZKŲ VIRSZINŲKŲ „TĖVYNĖS MYLĖTOJŲ“ DPAUGYSTĖS.
Prezidentas — J. Tarėila
677 N. Riverside Waterbury Conn.
Sekretorius — W. Martiszys care of
Ruskin College Trenton, Mo.
Kasierius — A. Olszevskis
60 Sub-Sta. Chicago, Ill
Knygius — Dr. J. T. Želviene
1 Church st. Plymouth, Pa.

„Vienybės“ redakcija telephonas (PEOPLE'S telephone) 7145.

Neikite pas vertiną, bet pat
V. G. Sava
„Saloon“ 13 S. Penn. Ave.
WILKES-BARRE, PA.
Puiki degtinė ir alus! kviečiam lietuvius.
Čia gausi pigianes latvakortes ir ricial nusiųsi pinigų į visas svetio dalis.

Gyvastis užtikrinta.

Dr. Albertas Kaufmanas

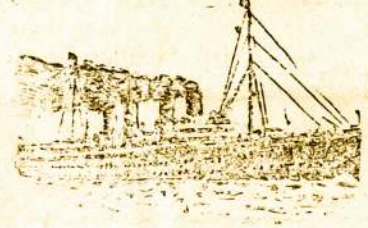
Europiszkas ir Amėrikoniszkas specialistas, ir draugas mainierių užtikrina išgydymą kožuos ligos, vyrų privatiszkas ligas, moterių ir vaikų.
Dr Kaufmanas praktikavojosi daugelį metų szpitolėse ir turi diplomus Maskolijos ir Amerikos ir jis pasakys tavo kalboje kas per priežastis ir kaip išgydyti. Tukstančiai žmonių tapo i-zgydyti ir apsaugoti nuo amėrikoniszko peilio.

Specialiszka praktika ir vaistai europiszki užlaikė daugelio gyvastį ir suteikė sveikatą. Daugelis žmonių pažysta iš seno krajaus. Susiszneku lenkiszkai, maskoliszkai, vokiszkai ir lietuviszkai.

Ofisas: 43 S. Washington, str.
Wilkes Barre, Pa.

TELEPHONE { 578 M. Bell
1005 Peoples.
Ofiso valandos nuo 8-10 iš ryto, nuo 2-4 po pietų, nuo 7-9 vakare.

Telephonas 3:9 — 2 S. S.
P. V. Obiecinas.
1118 Carson str S S. PITTSBURG, PA

Parduodu Latvakorte ant visokių linijų ir šiuo metu pinigų į visas dalis svetio. Dovernastie (pavedimus rėsztu) atlikimui reikalų su Maskolijos valdžia. Izmaniau visokius pinigų ont amėrikonlezkų ir t. t. Darau apėrgė, imus nuo ngnes (Fire Insurance) ant visokių daiktų. Jėlgu kurį atkellavusį užlaikytų kastlegarėje, tegul szauktasi prie manęs, o aš jį išliucuosiu.
Lietuviai kreipkitės pas savo tautietį, o be tte užganėdinti.

Mėsinyczia

Gabrio J. Miliaus,

Užlaiko kasdien šviežią mėsą, kiaulieną, versziena, jautieną, avincziena, kumpiai szvieži rukyti, deszrų visokių galima gauti dideliu pasirinkime.

teipogi užlaikau miltų, cukriaus, kavos, arbatos, žuvų, silkių, surio ir visko kas tikt yra reikalinga žmogui dėl maisto ir už p gerę prekę nei kaip pas kitus visi pas **G. J. Miliu,**
220 E. Main Street,
PLYMOUTH, PA.

Daugiau kaip 30 metus iszmėgintas!
Dr. RICHTERO
wisam swietui zinomas
„ANKER“ (Inkarinis)
PAIN EXPELLER.
yra geriausias gyduole nuo
Rheumatizmo,
Neuralgijos, Sausgelos,
Strenu Skaudejimo ir tt.
ir visokiu Rheumatiszku skaudėjimu.
uz 25c. ir 50c. pas wisus aptiekorius arba pas
F. Ad. Richter & Co.,
215 Pearl Street,
New York.

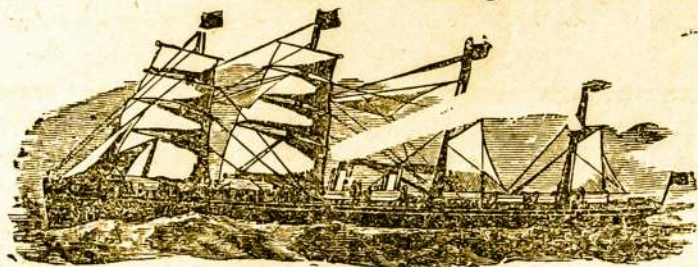
50 YEARS' EXPERIENCE
PATENTS
TRADE MARKS, DESIGNS, COPYRIGHTS & C.
Anyone sending a sketch and description may quickly ascertain our opinion free whether an invention is probably patentable. Communications strictly confidential. Handbook on Patents sent free. Oldest agency for securing patents. Patents taken through Munn & Co. receive special notice, without charge, in the
Scientific American.
A handsomely illustrated weekly. Largest circulation of any scientific journal. Terms, \$3 a year; four months, \$1. Sold by all newsdealers.
MUNN & Co., 361 Broadway, New York
Branch Office, 625 F St., Washington, D. C.

Daktarka. Johanna Želviene.

Vienintelė lietuviszka daktarka gydo visokias ligas. Offisas ir gyvenimas: ant kampo Centre Ave. ir Church ulyezių. PLYMOUTH, PA.

Offisas { nū 7 iki 9 ryto,
nū 12 iki 1 po piet,
etidarytas { nū 6 iki 8 vakaro.
Priima į savo namus ant tamtikro laiko gimdyves (moteris palage) ir suteikia joms pagelbą ir gerą priežiurą.

Max Kobre
Litewski i Polski **BANK**
40 Canal Str.,—142 Division Str., New York
Filija 81 Grand st. Brooklyn, N. Y.

Prieteliai! dudu jums zinia, kad mes pardudam Szifkortes ant visu greiciausiu laivu uz pigiausia preke. Esu uztvirtintu agentu ant liniju, North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburgo; Red Star Line, Antverpo ir Nitherlands Lines Roterdamo. Siuncziam pinigus, kurius jusu prieteliai gauna i 15 dienu. Musu kantoroje galite susiszeketi lietuvizskai ir lenkiskai. Ateikite ir persiliudikite, kad mes per 52 metus su koznu apsiujome teisingai. Teiposgi pardudame tikietus ant visu gelezinkeliu Amerikoje ir Europoje.

Duodam zinoti kad mes priimam pinigus i deposita bankos ir mokam po 3 1/2 procentus ant metu. Procenta tik ta mokam nuo 50 doleriu ir viszaus, ale kad buva padeti ne maziau kaip 6 menesius. Padeti ir iszimti gali kozna diena nuo 9 ryto iki 2 po pietu, ir nuo 4 iki 8 val. vakare.

Pirmutine lietuvizska karczema
Czapliko ir Orlinsko,

117, 119 ir 121 A. str., SO. BOSTON, MASS.
Uzalkomo geriansia alu, degtinu ir cigarus, ir teipgi suteikiame draugiskaa rodą visokiuose reikaluose.

LIETUVIZSKAS KRIAUCZIUS
Kaz. Miliszauskas

256 E. Market str. Wilkes-Barre, Pa.
Siuva puikiausiai visokius siutus pagal naujausia mada, dubda druta ir gerą materija ir uz pigę prekę. Teiposgi senus ant nauju perdirba. Visi pas savo Tautietj.

GERIAUSIAS DAKTARAS

Kazimieras Butkevyczia

gydo visokias uzisenojusias ir sekretnas ligas. DR. KAZIM. BUTKEVICZIA yra specialistas gydo baby ir vaiku ligas, apziuri ligonius kas diena nuo 2 iki 6 val. po piet; duodi rodą pergromtas ir stina zla gydoliai reikalan'ant del savo namu, nuo kosulio, slogos, sinitis ir skausmo po ezirdzia Vilniaus Cudatines vit s Ostrobromo balsamas su paraszu ant ploczktes D. GIACZAS.

Pardoda latvakortes ant geriansiu laivu, siunczia pinigus i visas dalis svieto. Uzsilma varymu visokių rodu, suteikia rodą visokiuose atstikimuose. Lalko Banka kas n.ri padet pinigais gaus 3 procentus ant metu, palalkius maziau kaip puse metu, procento negauna Kreipkitės arba szaukitės tikrai lietuvizskai ant ezio adreso:

4556 S. Ashland Ave. CHICAGO, ILL.
Aptieka Magistro Farmacios D GIACZA,
tarp 45 ir 46 ulyeziu, Town of Lake.

Temykite!

Paveikslas Dr. V. Kudirkos.
Didumo - 19 coliu pločio, 24 coliu augszcio, ant puikios popieros, su prisiuntimu 30 ct. Gaunamas „Vienybes“ redakcijoj.
Szitas paveikslas tojo musu uzsi-tarnavusio tautiecio privalo rastisi kiekvieno lietuvio namuose kaip papuoszimas ir atminimas, kad tasai tautietis per visą savo gyvenima truse ant naudos savo tautieciu ir tavyes.

Kas isz amerikieciu nori gauti darbiniskaa laikrasztj „Darbininku Balsa“ ir kitus pigulinczius Liet. Soc.—Dem. Part. rasztus tesikreipia i Vienybes redakcija arba prie drauguo V. Miszeikos.

Rankraszczius, paskirtus „Dar. Balsui“, reikia siusti draugui Miszeikai; teip jau kreiptis prie jo turint kokius kitus reikalus i redakcija „Darbininku Balso“. Antraszas: V. Miszeika, 95 Canalport Ave. Chicago, Ill.

Skaityk su atyda!

Pirmas Lietuvizskas **ERAVOVIAS** Suvienyose Valstijose Sziaurine Amerikos, kuriame iszdirba geriause **ALU PORTERU** ir **ELIU**.

Nes yra daromas isz grynų javu ir geriausiu apfiniu, norint ir geriant truputi uzsilinksmi bet galvos neskauda, nes jame nera jokių primaiszytu kvarbu ne prozku.

Todelgi perkantieje ir pardavejai (karcziamnjkai) visacs reikalaukite Lietuvizsko

alus: — viena jog yra geriausias alus, o antra teip darydami suszeipsite savo Vientauczius lietuvius.

POLISH--LITHUANIAN
BREWING CO.
DANVILLE, PENN., A.

Office: 313 Bedford Ave. Broadway & South 8-th St.

Geriause gyduole ant sudrutinimo ir atauginimo plauku.

Sulaiko slinkima plauku trumpam laikia vietoj szpuolusiu atauga nauji plaukai; praszalira visoki nezcista sistema kaip tai: pleiskanas, deder vines, niez is papiekus ir stabdo galvos skaudejima. Teipgi mes turime geras giduoles nuo Reumatizmo, Pauzku nugidimas nuo veido, nuo Korn-spauduku ant kojų, ir geriause gyduole nuo dantu gelimo tik 20c mes gyduoles siuncziam in visas dalis svieto. Rolą ir visis informacijas gausite dykai Adresuokit visad sziteip:

J. M. BRUNDA. Chemist.
NEW YORK & BROOKLYN.

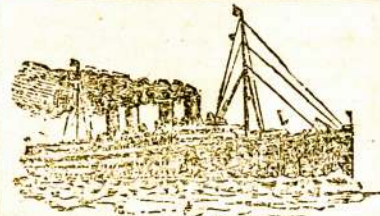
Siuntejei!

sviesto, soro, kiausziniu ir kitu tavory, bus linksmi iszgrsti apie nauje freight ejiama Lackawannos gelezinkelio ant ziju metu. Specializskai einantis greitai i New Yorka, Newarka ir tt. kurs sutinka patarnavima del siunteju ir gautoju.

Karai su ledais isz East Owego, s'ekenti ta miesta Syracuse, Utica division to Scranton, Newark ir Pier 41, New York City.

Szitas ejiimas prasidedo 22 May ir eina kas utarnikas ir ketvergas k. zna nedele, ateinantis i rytinius miestus seredos ptnyeczis rytais.

Specializskas laikas paskirtas, del siuntinejimo ir koznas agents priduos reikalaujantiems visis informacije.

Telephonas 26-5 So Boston

F. J. and K. Mockevicz,
145 Dorchester Ave.

SO. BOSTON, MASS

Pardodu latvakortes ant visokių liniju ir siunczi pinigus i visas dalis svieto. Doviernasti (pavedimus rasztu) atlikimui reikalų su Mackelijos valdzia. Iezmainu visokius pinigus ant amerikonskuz ir t. t. Darau apsergejimus nuogies (Fire Insurance) ant visokiu daktu. Jeigu kuri atkeltavusj uzalkytu kastlegarnede, tegi szaukiasi prie manes, o asz jį iszliuosuosiu. Lietuviai kreipkitės pas savo tautietj, o busit uzganedinti.

Telephons 2292 Williamsburg.
A. W. Zaliauckas,
Graborius Brooklyno Liet. Parapijos 227 Berry st. Brooklyn, N. Y.
Tarpe Grand ir N. 2nd str.
La'doja mfrnelius ant visokių kapinų; balsamavoja ir sprédo lavrus iki jodjimo i graba; parsamdo karietas vestovems, krikeztynoims ir pasivažinėjimui pigiaus negu kiter.
Lietuviai isz New Yorko, Jersey City, Mahhet ir a; telinkés atsizaukite teleponu lietuvizskai, o busit uzganedinti visame.

PERŽVALGA.

— „St. Peterburgskija Viedomosti“ iš 5 d. sausio, šių metų apie lietuvišką teatrą patalpino šitokią recenziją (— apraszymą):

„Mokinti kalbų žinovai Vakarinėje Europoje ir pas mus, kurie darbszcziai tyrinėja senoviszką isztarimą balsų ir formų lietuviszkos kalbos, szitos szakos prieszistoriszkos Europos senovės, senai sutiko su prancuziszka patarle: „C'est les paysans de la Lithuanie, qui parlent la langue la plus admirable de l'Europe“ (Chavee) (— ukininkai Lietuvos vartoja puikiausia visoj Europoje kalbą). Bet kaip mums pranesza — 29 gruodzio, saleje Pavlovos ant perstatymo originaliszkos uki-zkos lietuviszkos dramos „Ponas ir muzikai“ A. Fromo-Guzuczio rinkosi ne filologijos myletojai, bet minios reprezentantų lietuviszkos kolonijos mūsų sostapiles, kur jų skaitlius siekia 20,000. Pasidalinimas rolių tarp myletojų — artistų lietuviszkos draugystės savitarpinės paszalpos, buvo ant tiek pasekmingas, jog vaizdelis isz gyvenimo Lietuvos baudziaivos laikų 1853—1859 m. labai pasekmingai ir aizszkiai iszszaukė atmiimus praėjusių laikų ir lietuviszkos tėviszkės su vilezia szviesesnės ateities. Iki sziam laikui visi lietuviszki dramatiszki vakarai buvo tik, daugiau ar mažiau pasekmingais, bandymais; tolydinis originaliszkas repertuaras iszdirba tik augant tautiszkam susipratimui. Reikia tiktai apgalėti, jog praėjus net 20 metų po įsteigimui „Auszros“ toks pasisekimas yra galimas. Negalima nelinket nuoszirdziai simpatiszkai lietuvių tautai netik pasisekimo savytarpinėje paszelpoj, bet teipogi ir labdarystėje. Miela matyt teipogi ir pasisekimą lietuviszkų vakarų, pasisekimą jaunų artistų ir artiszzių vis

sumaniaus ir teisingiaus tarianczių lietuviszką kalbą“.

— Szį metų buš rinkimai pasiuntinių į Vokietijos cieszorystės seimą. Lietuviszkoji konservatyvų draugystė, Prusų Lietuvoje, Pilkalnio ir Ragainės pavietams, pastatė savo kandidatą, ukininką Meszkaitį, isz Didziųjų Kakszių. — Apie kitų pavietų kandidatus lietuvius dar nieko negirdėti. — Isz ateinanczių rinkimų Prusų Lietuvoje nori pasinaudoti vokiecziai socialdemokratų, kurie tam tikslui iszleido ir lietuviszkas kalendas, patalpindami savo mierius, nuo sekliai juos iszguldydami, ir tarp visko lietuvius balsuoti ragindami už savo kandidatus, kuriuos pastatė ant lietuviszkų pavietų: Klaipėdos ir Szio karcziamos — redaktorių O. Braun isz Karaliaucziaus; Tilžės, Pakalnės, Ragainės ir Pilkalnio — dvaronį A. Hufertį isz Didziųjų Skaisgirių; Labgavos ir Vėlavos — stalių H. Linde isz Karaliaucziaus. — Praėjusiuose rinkimuose į cieszorystės seimą, lietuviszkuose 13 pavietuose socialdemokratų gavo balsų 13,679. — Liet. Konservatyvų Dr., matyt, menkai darbuojasi. Nuo partijos vardo neiszleido nė tinkamo atsiszaukimo, nė programo.

— „Žurnal Ministerstva Narodnago Prosvieszczenija“ puslapiai 94—96 patalpino nekrologą a. a. vyskupo A. Baranaucko ir jo literatiszkus darbus. Tą rasztą paraszė prof. E. Volteris.

— Draugystė D. L. K. Viltauto isz Plymouth, Pa. nutarė parengti susirinkimą ir prakalbas, nedėlioje, 1 d. Kovo, draugystės saleje, 7:30 vakare, atminimui 20 metų iszleidimo pirmojo lietuviszko laikraszczio „Auszros“.

— 35 kuopa S. L. A. isz Wilkes-Barre, Pa., buvo parengusi 22 vasario puikų vakarą su prakalboms ir daino-

mis, ant kurio buvo surinkęs gražus pulkas lietuvių, vyrių ir moterių. Dainas dainavo Dr. V. Kudirkos Dainininkų Dr. isz Plymouth, Pa., o kalbėtojas buvo kuopos pirm-ėdis E. Bazilius, K. Rumzys, Juozas Pauksztys ir P. Mikolainis. Prie Susiv. L. A. prisiraszė 12 naujų sąnarių. Kankintiniams ir studentams surinkta \$3,95.

— Tyre, Pa., vakariūnėje Pensylvanijoje, susitvėrė nauja S. L. A. kuopa, prie kurios prisiraszė 9 sąnariai.

— Ant 1 d. kovo sukanka 20 metų nuo iszleidimo pirmo lietuviszko laikraszczio lotyniszkomis raidėmis „Auszra“. Velytina kad toje sukaktuvinėje dienoje lietuviai visur suszauktų susirinkimus ir prakalbose perzvelgtų laiką ir protiszką lietuvių pakilimą nuo „Auszros“ pasirodymo. Teipgi geistina, kad tų sukaktuvių atminimui lietuviai pasidarbuotų rinkime aukų mokslaeiviams, nuo kurių paeina visų mūsų protiszkas pakilimas; teipgi idant lietuviai, kurie iszsigali, prisirasztyt prie „Auszros“ draugystės sąnarių, kurios mieris yra szelpti neturtingus, bet gabumą turinczius mokslaeivius, kurie baigę mokslus paskiaus dirbtų ant tolesnio mūsų proto pralavinimo, patiekdami naudingų moksliszkių rasztų. Sąnarystės mėnesinė mokestis 25ct. Prisiraszymas \$1,00. Gerai butų, kad tvirtusi „Auszros“ draugystės kuopos.

Isz Lietuvos.

Bartininkai, Vilkaviszkių pav., Suvalkų gub.

Praėjusi vasara (1902) buvo szalta ir szlape, mažai buvo giedų dienų. Kurie pasiskubino vežti rugius, kluonuose sudaigino, kurie vežė vėliaus, tai pussausius suvežė. Kurie sėjo rugius apie aszpažą (szilinė), tai sudygo ir įzėlę kaip

kitais metais, o kurie sėjo vėliaus, tai dėl neperstojamo lytaus nė nesudygo. Szienų užaugo neperdaug, o atolo kaip nieko. Vasarojas buvo menkas — numirko, žemumose vos dvilinką sėklą davė. Bulvės kloniuose ir moliuose tai prigėrė — supuvo, o nukastosios visai neskanios. Apie Mykolą (29 rugsėjo) jau pasirodė gruodas. Daugelis ukininkų, sudygus rugiams ir suszutus kluonuose, negal kepti duonos, turi nusipirkti.

Vilkaviszkis. Musų pavieczio virszininkas Linka, iki kaulų įsiėdęs lietuviams, tapo perkeltas į Czenstakavą, Petrakavo gub. Jam pradėjo svilti ir butų patekęs į Viatką už „emimą“. Atsisakė nuo vietos ir niekam nieko nesakęs iszvažiavo su kupiniais kieszėniais.

Žemskių vyresnysis Mikalovskij gavo paliuosavimą ant trijų mėnesių, isz kurių jau du mėnesiu praleido „karcoje“. Pas jį į rasztuyczią atėjo koks tėt pirmos gildės pirklys su reikalais. Mikalovskis su juomi pasielgė kaip su „muziku“ ir užteszkė anam net per žandą. Pirklys iszėjęs tuojaus nusiuntė telegramą pas prokurorą ir tokiu budu M. neteko savo vietos ir daugiau nesugrįsz pas mus. — Mikalovskis buvo bausis persekiotojas lietuviszkų rasztų.

Senapilėje prisilakę susipeszė gimnazijos mokintojai priesz kalėdas ir apsikulė teip, kad per dvi savaites negalėjo mokinti vaikų. Judoszių Stalskij paliuosavo nuo sznipinėjimo internate. Diejateliai, Kazlovskis ir Teodorovicz, tapo iszvesti isz savo vietų — be abejonės kitur tokias gaus.

Szuklių Gauronskis tapo iszvarytas ant 5 metų į Kauno guberniją ir į Suvalkų gub. Jam per tą laiką nevale sugrįžti. Gauronskis kėlė puotą, ant kurios buvo visi ponpalaikiai sukviesti ir keli burliokai. Be

abejonės, įsigėrus, ponelei bus išsitarę ką kreivai priešz maskolių ar valdininkus ir už tai Gauronskis nukentėjo, kam kelia puotas ir negarbina „raugo“. Gauronskis turi didelius turtus ne tik Suv. gub., bet ir Kauno gubernijoje, ir jam ištrėmimas nebus tokio sunkiu, kaip mūsų tautiškiems kankintiniams, platintojams lietuviszkų rasztų.

Didei laukėme manifesto, kuris ir būtų buvęs, jeigu nelaimė. Carienė apsisėvėnusi po 5 mėnesių pasigadino ir nieko nepagimdė, o visi laukė įpėdinių — caruko.

Per kalėdas siautė baisi audra, kuri sugriovė daugelį namų, tai nuneszė net. Keturkaimio dvare, paprusėje, griudamas tvartas užmuszė net 35 jauczius ir arklius — sykiu. Stolaukelio palivarko net mūrą išsvertė, kur griudama siena užmuszė 5 jauczius. Veje malunių tai veik visų nusuko sparnus, kitus sugriovė net.

Zmogus.

Programas Lietuvių Demokrati Partijos.

(Žiurėk No. 6 ir 7.)

III. Musų taktika.

Siekiu musų taktikos yra išdirbti ir suorganizuoti sumanią politiszką partiją, kuri ilgainiū galėtų įvykdyti musų reikalavimus, veikdama visoj Lietuvoj vienokiu budu. Toksai įvykdinimas kai-kurių iš musų reikalavimų tėra galimas tik įsikunijus musų siekiams, pabriežtiems pirmoj dalyje skelbiamoj programo projekto. Neabejojame, jog abelnai musų visuomenė nėra pribrendus prie permanymo busimos autonomiszkos ir nepriklausomos kitoms vieszpatystėms Lietuvos, vienog tuos siekius išrandame reikalingu pabriežti susipratimui prakilnesnių musų visuomenės gaivalų, kurie su-

lyg szių tolymesnių jų reikalavimų geriaus galės permąnyti szių dieuų įvairių luomų tautiszkaip-politiszkus reikalavimus. Tuo tarpu mums eina apie tobulą išsaiszkinimą pamatų tos busimos Lietuvos ir tvarkos, kokią joje mes sziądien norėtume užvesti. Daryti tai mes galėtume tik su pagelba svajonės, kuriai ne privalo būti vietos programė; mes stengiamės atkreipti didesnę atydą ant to kas sziądien yra ir kaip negeistinus dabarties apsišezskimus bėgyje tolymesnio gyvenimo praszalinti; mums rodo, jog užtenka tik paprastų ramszazių prie szių siekių, pagrąžinimą ir jų papuoszimą padarys kiekvieno fantazija atskirai. Taip, kalbėdami apie musų siekius, mes nieko nesakome apie szių dieuų kariumenės praszalinimą, apie tai, koku budu bus padarytas paskirstymas busimoj Lietuvoj turtų, koku budu rupinsimės apie žmonių apszvietą, apie jų gydimą, apie jų kasdieninį darbavimąsi ir tt. Neabejojame, kad visus sziuos klausimus sąnariai atskyrų luomų sulyg jų dabarties turės savotiszkaip išsriežti, atskyrus duoti papuoszimus tai busimaijai Lietuvai, nors visi sziel luomai sutinka, jog dabarties padėjimas yra biauirus ir reikalaujantis permainų. Tokiu budu visus sziuos luomus mes vienyjame ne sulyg to, kiekviena iš jų reikalaua galutinai, bet sulyg to, kas sziądien lygiai visiem skenkia, kas lygiai visus laiko suvaržęs. Tokiu varzomuoj sunkumu ir yra politiszkas Maskolijos jungas, kuriam esant tolymesnis tautos bujojimas nėra galimas. Tiesa, ne visi luomai vienodai atjauczia szi jungą — tai pridera kaip nuo jų dabarties padėjimo, taip ir nuo laipsnio jų apszvietos. Bajorai ir szejp didžturcziai nejauczia kai-kur szi jungo, nes ir po

juo jiems nebloga gyventi, o nužlugtieji medegiszkaip gaivalai, kaip darbininkai, ukinkai, smulkus pirkkliai ar amatinkai nepermąno szi jungo sunkumo dėlei stokos apszvietos. Kadangi sprupinimas padėjimo szių nužlugtųjų yra galimas tik įvykus naujai Lietuvoje tvarkai, todėl jie sulyg savo reikalų gali reikalauti szių permainų ir įvykddinimo naujos tvarkos — tame jų išrokavimas. Todelei tik ant szių luomų mes galime tvirtai pasitiktėti, tuo tarpu kaip luomai musų dvarponių, dvasiszkijs ir apskritai pininguoczių, galėdami prie dabarties padėjimo savo reikalus apginti, gali visai nenorėti įvykdimo szių permainų. Tiesa, sziądien ir sziel luomai kenzia kai-kuriuos persekiojimus, kurie nedaleidžia pilnai bujoti jų užmanymams, kaip tai, jiems uždrausta užiminti vietas administracijoje, uždrausta tvirti liuosai draugystes, uždraustas žemės pirkimas, įvesti ypatingi tarifai jų išdarbiams sulyg kitų ir tt. Bet jeigu sziel persekiojimai būtų atmesti, tai jų mintise mažai tepasiliktų jieszkių, kurie pralenktų valdžios siekius. Atsimindami apie tai, mes labiausiai privalome užsiimti pagerinimu padėjimo nužlugtųjų gaivalų musų visuomenės, nes troszkimas szi pagerinimo lieka sujungtas su troszkimais naujos tvarkos pacziame Lietuvos politiszkame rėdyme. Nors mes ir neapkalbėjome ir neiszdėstėme szios dienos reikalavimų darbininkų luomos, bet pakraipa szių reikalavimų aiskijau dėlei vieno nurodymo jieszkių Lietuvoje veikianczios Social-Demokratiszkos Partijos. Skirtumą tuose jieszkiuose randame tik tame, jog mes reikalauame prilaikymo szi luomo, tuo tarpu kaip socialistų partijos reikalaua permainų jų gyvenime, kaip abelnai ir visos draugijos, pa-

remtos sziądien ant privatiszkos savasties. Pagerinimas darbo saulygų, sumazinimas darbo dienos, padauginimas algos ir rupescziai apie kuoplacziausią apszvietą dėlei jų pasilieka ir musų programė.

Placziaus iszdėstėme reikalavimus musų ukinkų, nes tarpe jų, kaip skaitlingiausio visuomenės gaivalo, užsilikusio lietuviszku, išzrandame labiausiai reikalingu pasidarbavimą. Politiszkas szi luomo susipratimas po teisybei liudys ir tautos susipratimą ir bus stipriausiai ramcziu sapamatavimui busimos Lietuvos autonomijos etnografiszkos ribose.

Politiszkaip susipratimui kaip szi, taip ir kitų luomų, mes patariame tvirti po visą Lietuvą atskiras kuopeles, susipratusias sulyg jų tautiszkaip politiszkaip ir medegiszkaip reikalavimų. Sziuos kuopeles privalo pasilikti tais žiburėliais, apie pasirodymą kurių Lietuvoje jau ankcziau kalbėjome.

Praplatinimui platesnio politiszko susipratimo patariam naudotis politiszkaip-tautiszkaip literatūra, įtaisymu vieszų papisznezkejimų, skaitymų, toliaus teatro, gegužinių, tautiszkaip szvenczių, apvaiksztinėjimų myrio dieuų svarbiausųjų musų rasztininkų ir szejp veikejų. Vietoj paprasto blaszkinėjimo knyguozzių ar atsiszaukimų tarp žmonių, nepripratusių prie skaitymo patariame pirmoj eiliej naudotis gyvu žodžiu ir todėl stengsimės užlaikyti tam tikrus agitatorius, kokie lankytsi ir turėtų snekas yvairiuose Lietuvos kampuose. Platinimo atsiszaukimų arba proklamacijų neatmetame, kadangi jie dažnai sujūdina apskriežio mintis ir pripratina musų visuomenę kalbėti apie svarbius jai reikalus, bet vietoj jų augszcziaus stotome organizavimą nors mažo burelio žmonių susipratusių, kurie tolesniai jau rupintus apie prilaikymą lietuvisztės sa-

vo apskrityje.

Kadangi mūsų reikalavimai užliecia ue vien valdžią, bet ir mūsų visuomenę ir jos atskiras ypatas, tai vietinems kuopelėms reikia stropiai daboti atlikimų szių reikalavimų. Prie szių pastarųjų galima priskaityti užlaikymą Lietuvos kalbos kaip vieszame draugijos gyvenime, teip ypacz mūsų bažnyčiose, kame dažnai lenkiskajai kalbai užleista yra privilegiruota vieta. Užlaikymo ir paguodojimo szios kalbos reikia reikalauti nuo kiekvieno visuose atvejuose, kaip tai smulkiaus nurodyta mūsų programe.

Tolesniai svarbiausiu reikalu szių kuopelių pasilieka darbas priė musų jaunuomenės mokinimo. Atmindami, jog szioj jaunuomenėj visa mūsų tautos viltis, privalome ginti ją nuo isztautėjimo ir teip ją ugdyti, idant isz jos mūsų tauta turėtų didžiausią naudą. Tam tikslui mokintiniai kiekvienos moksloines privalo būti aprūpinami kaip sulyg Lietuvos literaturos, teip lygiai ir visų tautoje kylančių rupesczių, ar užmanymų. Ypacz prisieina pratinti nuo mažumos prie idėjos, jog lietuviai pabaigę mokslo privalo pasilikti tėvyneje ir dar butis ant jos naudos. Tie, kurie dėlei kokių nors priežasčių perzengė szią priedermę, privalo stengtis sugrįžti, neveizėdami į medegiszką nepasivedimą, o jeigu jau pasiliko svetur, tai savo turtais privalo szelpti likusiuosius savo kraszte. Szelpimas jaunuomenės, mokslan einančios, tur but daromas butinai, jeigu szi jaunuomenė jau yra palinkusi prie aukavimo savo spēkų tėvynės labui. Tam tikslui visur Lietuvoj privalo tvertis draugystėles rinkimui pinigų suszėlpimui besimokinančios jaunuomenės, ir kiekviena szejmyna privalo sutikti ant užmokėjimo paskirto jos mo-

keszcio tam tikslui.

Lygiu budu pridermė szių kuopelių pasilieka priturėjimas visų nukentejusių dėlei savo tautiszko ir politiszko darbavimosi, o teip gi priturėjimas partijos raszliavos ir rasztininkų. Rinkimai pinigų iszleidimui knyguozių ir atsiszaukimų, o teip gi politiszkiems prasakaltėliams, kankintiniams, privalo buti daromi kuoplaučiausiai.

Pripratinimui kaip ukininkų teip ir kitų luomų prie principo, jog jie visur privalo patį savę valdyti, patariame tverti yvairias draugystes ar bendrybes apginimui savo luominių reikalų ir tt. Sulyg ukininkų valdymo patariame prikabinėti ir agituoti tarpe jų, idant jie naudotusi isz leisti jiems tiesų patiems valdyti valsčiuje (gminoj). Žinoma, ukininkų kersztai prieš vyresnybę kaip tai atsakymas nuo mokėjimo algos rasztininkams ar mokiniojams dėlei jų nedorumo, neapsieis be aukų, bet vis tai nenueis ant niekų. Valdžia, pajutus žmonių susipratimą ir jų kersztą, turės szi beigtą duoti. Szie kersztai ir pasikėsinimai, ar tai valsčiuje ar tai parapijos reikaluose, pagimdys didesnę vienybę tarp žmonių, kurie pažįs arczius savo prieszszų nedorybes. Pagiriame teip gi rinkimą tarp žmonių paraszų, ar tai praszant leidimo lietuviams spaudos, ar dėlei kitų reikalų. Nesvarbu, kad szie maldavimai nepasieks savo tikslo, bet jie pratina žmones prie bendro veikimo.

Baigdami sziuos kelis žodžius apie taktiką, norime pasakyti apie budą mūsų elgimosi sulyg svetimtauczių. Atmindami savo pamatinį ramsztį, jog „Lietuva-lietuviams“, mes stengsimės apie užlaikymą dabartinių etnografiszkų Lietuvos rubezių, idant nutatintimo vilnis į Lietuvą toliaus nesilietų. Gyvenantieji gi szią-

dien ant Lietuvos teritorijos, ar tai jie butų svetimtaucziais, ar nutautusiais lietuviais, privalo pilnai paguodoti mūsų tautiszkus reikalavimus ir jiems nesipriesinti. Jokios neapykantos prieš svetimtauczius mes nekeliame, bet besigindami namie nuo svetimtauczių mes visur ir visados stengsimės suszelpti ir suremti sa vuosius ir atsiradus piktiems užgriovimams isz pusės svetimtauczių, ginsimės ir kovosime prieš juos. Ypatingo atžvilgio reikalauja santikiai su lenkais, kurie nesiliauna kairkur skrieti savo idealus Lietuvos, jungdami ją prie Lenkijos. Priesz tai mes priesztauraujame ir atmetame bent kokių jų vadovavimą mūsų reikaluose, nors neatmetame solidarizsko su jais veikimo kaip lygiai ir su kitais svetimtaucziais, kaip latviai, finai, mažrusai ar baltgudziai, kurie tik pasirengę yra kovoti su valdžia vardan geresnės ateities.

15. XI. 1902.

Politiszkos žinios.

Suvienytos Valstijos.

Amerikonams privertus pilipiniecius priimti jų laisvę ir civilizaciją, toji neranda prigijimo, nė vietos. Ten viskas gerai, kur stovi pulkai amerikonzkos kariaunos ją sergėti, bet jos apsergėjimui reikia daug tukstanczių kariaunos laikyti.

Teip artymais Manilos per 4 mylias tiktai, pilipinieciai po vadovyste genarolo San Miguel pagavo 50 amerikiecių, kuriems atėmę tiktai szaudykles visus paleido. Gen. Miguel kareiviai yra aprėdyti su kareiviszkais rubais ir gerai apginkluoti. Amerikonai jų skaitlių paduoda ant 300. Matyt, kad pilipinieciai pasi mokino taktikos karėje, paėmė nuo pietinės Aprikos burų pavėisklą, užpuldinėti ant amerikonz tik ten, kur juos gal ap-

galėti. Luzon provincijoje teipgi buvo susimuszimas amerikonz su pilipinieciais, kur pergale liko be pasekmės, nes abi szalys pasitraukė, palikę klaksoti 10 pilipiniecių ir 2 amerikonu.—Suvienytos Valstijos užlaikymui savo valdžios ir tvarkos Pilipinuose paskyrė vėl \$3,000,000.

Pietinė Amerika.

Vokietija nors sutiko ant paduotų Venezuelos sanlygų, vienok reikalauja nevilkintino užmokėjimo \$27.500, ką pagal nutarimą gal gautt tiktai 15 Kovo. Europos valdžios neatiduoda užgrėbtų Venezuelos laivų, kas skaitoma už sulaužymą tarybų.

Maisztai vis dar nenurimo. Maisztiniuku pulkas po vadovystę Gen. Rolando esti nuo sostapilės Caracas 24 valandų kelionės tolume. Pas Tacarigua buvo didelis muszis su valdžios kariauna, nuo kurio maisztininkai pasitraukė, palikdami savo suzeistuosius.

Turkija.

Austrijos ir Maskolijos pasiuntiniai įdavę Turkijos valdžiai savo programą, pagal kurį turi buti Macedonijoje įvesti pagerinimai. Tota programe reikalaujama nuo Turkijos, idant toji priimtų szių dviejų paskirtą ant Macedonijos virszininką krikszcioj ant 3 metų, kuris turėtų tiesą net kariauną valdyti, suorganizuoti butų suvartojami ant vietinių reikalų ir tik nuo tokių atlikus, pervirszis galėtų buti atiduodamas Turkijos valdžiai. — Sultonas neva priėmęs tą programą ir paketinęs įvesti reikalaujamus pagerinimus, vienog paliepė karės ministeriui pirkti 10 greitai szau-

janczių kanuolių ir mobilizuoti kariauną. Teipgi nusiuntė 25,000 kariaunos į Saloniką.

Bulgarijos laikrasčiai jau garsina apie susimusimus tarp turkiskos kariaunos ir macedonieczių. Macedoniecčiai norėdami turkus išsivilioti į laukus, jiems pranesė, buk kaime Dubeny yra 34 apsiginklavę maisztininkai. Turkais kubinosi į tą kaimą ir įėję į tarpą kalnų tapo užpulti ir sumuszi, teip, kad 90 užmuszta tapo ir daugelis suzeista. Macedoniecčiai pasitraukė į kalnus.

Macedonieczių vadovas, gen. Boris Sarasov suorganizavo 14 pulkų po 250 vyrų, kurie turi geras szaudykles ir gatavibent valandą užpulti ant turkų. Jie visi laikosi Bulgarijos parubežyje. Kliosztoris Ritta, netolimais Sofijos, tapo paverstas į maisztininkų buveinę, kur 4000 macedonieczių užsilaiko.

Serbijos karalius Aleksandras teipgi užstoja už macedonieczius, kuriuos turkai visokiais budais žavina dėl skirtumo tikėjimo.

Papiezius persergėjo visus katalikus, kad niekame neprišidėtų prie maisztininkų, kurie nori sugriauti nelemta Turkijos valdžią.

Marokko.

Nesutikimai tarp sultono ir jo prieszininkų nesiliauja. Maisztininkų pajiegos didina si ir daugelyje vietų pergali valdžios pajegas. Muszyje, 12 vasario, kur vadovavo pats karės ministeris El. Menebhi, tapo maisztininkų užmuszta ir valdžios kariauna išvaikyta. — Kitos žinios tam priesztarauja ir pranesza, kad Marokko karės ministeris visatinai pergalejęs maisztininkus.

Dalis darbu.

Luzerne, Pa. Petti bone kasyklų sustraikavo 760

darbininkų, reikalaudami pakėlimo algos. Kompanija Del. L. & W. visai uždarė tais kasyklas.

Adams, Mass. Czion sustraikavo Graham & Clark verpinyezios ir audimų visi darbininkai, reikalaudami pakėlimo algos ant 10%.

Dover, N. H. Sustrai-kavo 2,500 verpėjų už pailginimą darbo laiko be pakėlimo algos.

Colorado Springs, Colo. Sustrai-kavo geležies liejikai reikalaudami pakėlimo algos iki \$3, pripažinimo unijos ir paszalavimo juodos knygos, į kurią užraszo nepatinka mus darbininkus, kurių niekur nenor kompanijos priimti prie darbo.

Hoboken, N. J. Doku darbininkai Bremeno laivų kompanijos straiką išzlaimėjo. Vietoje 9 val. ir \$2,50, dabar gaus po \$3,28 už 8 val. darbo laiką.

Patterson, N. J. Czion sudegė Lamont & Robison karpetų dirbtuve.

San Francisco, Col. Muriuinkų straikas pasibaigė su išzlaimėjimu. Kontraktieriai apsiėmė mokėti po \$6,00 už 8 val. darbo dieną; \$12 už nedėldienų ir szvenczių darbą.

Chicago, Ill. North-western augsztojo geležinkelio darbininkams tapo pakeltos algos ant 10%.

Sharon, Pa. Erie geležinkelio kompanija pakėlė 1000 darbininkų, gelžkelio prižiūrėtojų, algas nuo 13 ant 14 ct. už valandą. Bosams pakėlė nuo \$40 ant \$50 ant mėnesio.

Philadelphia, Pa. Pensylvanijos geležinkelio kompanija užimanė paszalinti nuo darbo visus unijonistus. Darbininkai nutarė boikotuoti Pensylvanijos linijas. Simpatizuojanti unijonistams neva žiuoja ant to kelio.

KOMISIJA straikierių taikos sudo.

Kalba kalnakasių apginėjo p. Darrow.

(Paša)

Sztie ponai (kasyklių savi-ninkai) parodė szalei neteisingas skaitlines, iszstatydami algas ant 50% augsztesnes, ir advokatai stovėjo czion diena po diena darodinedami, jog skaitlines yra teisingos; mat Baer'is tiki, jog pigiaus atsieina samdyt vargszą daktarą skaitlinių padaktaraut jas, ne kaip iszskaityt ant tikrųjų, kiek žmonės gauna algos. Asz tik ir noriu, kad mokėtų tiek, kiek Baer'is sakė, mokąs; asz apsi-imeziau praleist ir melagystes jų kaipo liudininkų. Man piktane užtai, kad knygy tyrinėtojas parduoda teip pigiai savo duszją, bet, kad jis manę palaikė už tokį kvailį, kuris negalės permatyt melo. Jis perstatė szitai komisijai skaitlines, parodanczias neva algas vyrų, moterų ir vaikų tukstanczyje pramonių Suv. Valstijų ir liepia sulygint jas su alga kontraktiszkų kalnakasių, kurie turi mokintis nuo 3 iki 4 metų, ir kurių užmusza per metus isz kiekvieno tukstanczio po szezsis dirbant po žeme.

Mes czia turim yvairias kompanijas, iszskiriant Delaware and Hudson ir Delaware Lackawanna. Paskutinę apleidziam, kadangi jos skaitlines dar negatavos. Rgis jos tik sziadien czion dastatytos. Delaware and Hudson buvo pristatę knygas, bet paskui atsiėmė atgal. Tegul tą iszaiszkina D-ras Neill. Aszgi pasakysiu, jog jų algos neaugsztesnės už kitų. Serantono kasykloje moka \$20 daugiau už kita. Povui-gi Baer'ui priguli ypatinga szlovė, kad jis moka mažiasias algas visoj apielinkėj. Ar delto teip yra, jog jis turi daug visokių reikalų ir negal kiekvienų prižiurėt, ar jis ne pripažįsta jokių doriszkų įstatų apart negyvų raidzių įsta-

tymo, kaip jis prisipažino, mes apie tai nekalbėsime.

Daugumas kalnakasių, kuriuos mes czion matėm, buvo kontraktiszki. Mes neturim užmirszt teipgi vargszo, kuris pripildo karą. Jis dirba po žeme. Puolantis akmuo, ar pavėliutas szuvis užmusza jį lygiai kaip ir datyrusį kalnakasį. 5 isz 1000 per metus tampa užmuszti nekalbant apie suzeistus, apjakusius, kurie patilpo namuose prieglaudos arba eina ant didelių ir mažų kelių. Ka la asz pamislinu apie naszlaiczius, naszles, raiszus, užmusztus dėlei szitos pramonės, apie kuriuos menkiaus rupinasi, negu apie mulus ir arklius, man rodos, jog tas yra didziausias papeikims szitos pramonės. Isz tų darbininkų 5 ant 1000 tampa kasmet užmuszti. Nėra žinios, kiek buna visokių nelaimingų atsitikimų. Paduoda žinias tik apie tokias nelaimes, jeigu žmogus tampa pusgyvis. Jie czion buvo su sulauzytomis rankoms, subjaurintais veidais, iszsukintoms kojoms, su vienakia, ir visai be akių, papasakot pasaką apie szitą užiėmimą, ant kurio remiasis pramonė rytinio kraszto. Isztikro, jei szitie nelaimingi kalnakasiai dirbtų trumpiaus, arba gautų didesnę algą, pramonė Rytų nekiek nenukentėtų. O jeigu civilizacija szitos szalies paremta ant mokėjimo tokių algų kalnakasiams ir leberiams, arba jeigu ji remiasis, kaip sakė vakar pons Reynolds, ant darbo vaikų nuo 12 iki 14 metų, kurie dirba tarp purvų ir debesų anglinių dulkių, tai tegul greicziau prapuola szie civilizacija, o prasi-deda nauja, geresnė dėl žmonių.

Bet asz kallėjau apie leberius. Leberiai gavo paskutiniuose metuose \$333. Puikios algos, nēr ką kalbėt, ir mums pasakojo czionai, jog, pakol nebuvo Mitchell'io, po visų szalį vieszpatavo laimė ir ra-

mybė. \$333 algos szitiems žmonėms, kurie krauna anglis po žeme 9 ir 10 valandų per dieną ir 5 isz tukstanczio tampa kasmet užmusztais. Jie gavo vidutiniai apie \$300 paskutiniuose metuose priesz atėjimą Mitchell'io su savo nelaba organizacija, kuris pasėjo pjuvinę ir plėsimą tarpe szitų verguezių. Tuose laiminguose laikuose žmonės gavo vidutinei po \$270 ant metų. Ne dyvai, kad jie (kasyklių savininkai) troksza vėla grįžimo senų laikų, kada viskas buvo teip ramu ir smagu priesz karę.

Bet peržiurėkim dar atskaitą. Rinkikai akmenų (-zleitpikiai) labai skaitlingi. Izitik rųjų jie visi yra vaikai. P. Baer'is kalbėjo darbo komisijai, kalbėjo Sav. Valstijų Senatui, ir visuomenei Sav. Valstijų, jog žemiausia alga, kurią jis moka riukikams akmenų buvo 85 centai ant dienos. P. Baer'is iztikro žmogus praktiszkas. Jis nėra koks svajotojas arba teoretikas. Jis permainė vietas ženklelių ir vietoj 58 centų padarė 85! Bet kaip daugelį savo kitų klaidų, jis nepatėmyjo ir szitos iki dabar. Jis apskelbė szalei, kad žemiausias uzdarbys vaikų 85 centai, nors yra tik 58. Nežinau, kaip jus apie tą mislyjate, bet asz ant vietos komisijos pakelcziau vaikams užmokstį iki \$2,50 už dieną. Tokiu budu jie paleistų visus vaikus. Jeigu szita komisija nepraszalintų szito nelaimingo vaikų darbo Pennsylvanijoje, asz misliu, žmonės teisingai sakytų, kad padaryta klaida. Jus galite nepadaryti, bet nebus žmogaus, kuris jus už tai iszteisintų. Asz misliu, nėra žmogaus, kuris nesigėdintų sudėdamas sav pinigus isz vaikų darbo. Asz nusistebėjau, kada advokatas Reynold stengėsi apginti samdymą 12 metų vaiko, jo darbą debesyse dukčių per 10 arba 8 valandas, ar bent kiek valandų—jug kam tas viskas? Tam kad jus galė-

tumėt gaut pinigus. Tame visas dalykas. Ar gali žmogus padoras teisint panasų dalyką? Kur jusų sunus ir dukters? Pavelykit man pasakyti, jog pirm negu jus, pons prezidente geležinkelių, ar tamista advokate, paimsit už rankos savo kudikį, vesit jį trepais į brėkerį, pasodį-it prie lovio su bėganczia anglia, pirm negu jus paimsit savo iszblyszksią mergaitę ir nuvesit ją iszilkų pabirką — pirm to pavelykit man kalbėt už kudikį ne turczio. Ar atsiras žnogus, kurs teisintų tokį dalyką?

Vaikų darbas tapo paprastu po visą Peunsvanijos valstiją, kadangi isz to galima pelnyt pinigą ir ant jo remiasi Peunsvanijos pramonė. Gėda Peunsvanijos pramonei, jei tas yra teisybė.

Prastai mes rupinomės apie gerovę valstijos per pusęszimtmečio, jeigu sziądien žmonės pralobsta isz kudikių darbo.

Reik dar pasakyt, kad nelengva perstatyt abelną padėjimą. Asz jieszkoju parankiausių pragumų iszłirti dalyką. Gal asz jį tyrinėjau neizmirtingai, kvailai, vienok bent rupinausi tą padaryt. Žinios surinktos szitame reikale parodo, kad kiekviena isz minėtų pramonių užsilaiko darbu kudikių. Pasirodo, kad kaimynystėj Seranton'o yra mažiausiai 20 pabirkų, szilko, panecziaų, siulų, kuriuose mažos mergaitės 12, 13, 14 metų dirba 10 valandų ant dienos ir 12 valandų per naktį. Nepasakokit man, jog tai paeina nuo nežmoniškumo tėvo ir motinos. Tas butų suvis prieszinga gamtos įstatams. Vilkė žindavo vilkucius. Žvėrys rupinasi apie savo vaikus, ir negalima daleisti, kad žmogus butų mažiaus rupestingu už vilką ar kitą žvėrį. Prisiriszimas prie gyvasties, giliai įkvėptas kiekvienai gyvai esybei, priverczia seną rupintis apie jauną, priverczia gimdytoją, ar

žmogų ar gyvulį rupintis apie savo vaiką. Nereik jokių įstatymų, kad žmogų prie to priverst. Nieko nereik daugiau, kaip tik atsakanczių iszlygų apsireiszkimui to abelno, amžino instinkto, kuris užlaikė gyvastį žmonių veislės.

Ar yra žmogus ant tiek akilas, kad nesuprastų, kodėl szitos anglies apielinkės pilnos szilkų pabirkų? Kodėl jų nėra tyruose Vakarų kraszto? Kodėl jų nėra kitose vietose? Kodėl žmonės, kurie daro pinigą, nukaltą isz gyvaszių mažų kudikių, kurie isznaudoja kudikius, kad parėdyt savo dukteris ir paczias — kodėl jie atėjo į Seranton'ą ir aplinkinius miestus? Jie atėjo delto, kad czion yra kalnakasiai. Jie czion atėjo teip lygiai, kaip laukiniai žvėrys eina jieszkodami laimikio. Jie atėjo teip, kaip medžiotojas eina tur gali rast ką nuszaut. Kiekviens pabirkas szitoje szalyje yra liudininku, jog algos, kurias jus mokat, yra teip žemos, kad žmogus parduoda savo vaikus į verguę ant brėkerių, o mergaites pabirkuose. Szitie klausimai jau nenuai. Tas pat buvo Anglijoj 50 metų tam atgal, pakol įstatymai neuždraudė tokių nelabystę. Dar mažesni kudikiai ir ilgesnes valandas dirbo Anglijoj. Robertas Day Lorn pasakoja, kaip savo jauncose dienose jis susipažino su kasykla, kur dirbo vaikiszczias 8 ar 9 metų; jis užklausė vaikuczio, ką jis žino apie Dievą? Vaikas atsakė: „Asz misliu, jog jis czion nedirba. Jis dirba, turbut, kaimyniszkam kambaryje?“

Kada szitie geležinkelių prezidentai ant galo buvo paszaukti duot savo atskaitą prezidentui Sav. Valstijų, viens isz jų praliejo aszaras, skųdamasis, jog Suvienytų Kasyklių darbininkai daleidžia ir vaikams prigulėt prie organizacijos, jog jie įkvepia vaikam mokslą anarchijos ir nepaklu-

snumo įstatymams. Szits prezidentas geležinkelių liejo aszaras, kad Suvienyti Kasyklių darbininkai žudo duszias szitų vargszų kudikių, kurių darbu galėtų jie pralobti ir jų szeimynos.

(Dar bus.)

Isz Amerikos.

Uždare
universitetą.

Cabondale, Ill. turėjo uzdaruoti „Southern Illinois Normal University“ dėl stokos anglių apszildymui, nors tas universitetas randasi viduryje anglių kasyklų aprubės.

Apsimainė
pacziomis.

Utica, N. Y., H. Proser ir C. Wright sutarė apsimainyti pacziomis, ant ko moters ir pristojos. Tuodu vyrai po 30 metų szeimyniszko gyvenimo susiprato, kad netikraisias numylėtines vedę. Wright'as priesavo paczios turėjo pridėti dar sidabrinį laikrodėlį priedų.

Viena avinyczia.

Tulas C. Henson paduoda užmanymą susivienyti visiems tikėjimams Amerikoje į uniją po vardu „American Apostolic Church“. Nekrikszczionių į tokią uniją nepriimsę. Per tokį tikėjimiszką susivienijimą kunigija tikisi pagrobti iš savo rankas valdymo vadžias ir tada saviszka važiuoti. Gir-di, sziądien dėl tikėjimiszklų formų viėniems ant kitų užpuldinėjant ir niekinant, niekados bažnyczia neturės ir neįgys savo galybės.—Mat amerikoni nusižiurėjo į caro pravoslavių, Angliszklą bažnyczia, tai protestoniszklą Vokietijoje, kur kunigai sykiu atlieka ir žandarų darbą.

Žiurkės paleido
vandenį.

Derby, Conn., miestelio augsztumoje buvo tvėnkyns vandens, isz kur dudomis vanduo tekėjo į gyventojų namus. Žiurkės prakasė keletą skylių

pylymo apacziroje, per kurias tēkēdamas vauduo išplovė ir gavo didesnę pajiegą, tokią, kad išgriovė trenkinį ir 50 pėdų augsztumoje, 60 pėdų plotyje atpludo į miestą, viską neszdamas su savim, net telegrafų stalpus išplovė ir nuneszė į upę, o vežimų, rogių ir kitų lengvesnių daiktų nuneszė daugybę; teipgi keliolika namų pagriovė. Žmonių neprigėrė. Išzkada skaitoma ant \$75,000.

Du keleivių trukiai užpustyti.

Naujoj Fundlandijoj (Rytinėje Kanadoje) buvo didelė pusnis ir szaltis. Du keleivių trukiai pirm dviejų dienų išvažiavę, nenukako į paskirtą vietą ir išleisti įieszkotojai jų neatrado. Audra sutraukė telgrapų dratus o dėl didelio szalcio nebuvo galima jų pataisyti nė per pusnynus prieti. Tie du trukiai stovi bent kur užpustyti ir subaigus anglis, gal visi žmonės szuszalti, nes toje apielinkėje nėra gyventojų ir dėl pusnies negalima niekur kojos iškelti.

Rauplėsiszvaikė studentus.

Ithaca, N. Y. atsirado rauplės, kuriomis pradėjo sirgti ir studentai Cornell univesiteto. Esant teip dideliam szalcziui, nebuvo galima išsisaugoti nuo perszalimo iš ko atsirado ir karsztligė. 12 studentų numirus, daugelis apleido mokslą ir išzkeliavo namon iki nustojaunt rauplėms.

Edinboro, Pa. augsztesnės mokyklos susirgus 7 mokintiniams rauplėmis, 400 mokintinių apleido mokyklą.

Pavargę milijonieriai.

Kerosino monopolizatorius Rockefeller, kurio turtai skaitomi ant \$100,000,000, kuriam Naujorko mokeszių paskirtojai uždėjo \$300,000 mokeszių mokėti, atėjo pas komisijonierius su pasiguodimu dėl perdidelių mokeszių. Jis pri-

sipažino, kad turįs vos \$50,000 pinigais ir žmės ant \$100,000 vertybės. Priegtam neesąs Naujorko gyventojų, o tiktai Franklino pavieto. Naujorko ant penktos Avenue laiką tiktai užėjimo vietą ir tokiu budu asesoriai neturi tiesos ant jo uždėti mokeszių.

Morganas prisipažino turįturto vos \$400,000, kala jo turtai skaitosi ant \$400,000,000.

Nelaimės.

Newark, N. J. su strytkarių važiavo 135 paaugusios mergaitės į mokyklą, kur važiuojant per D. L. & W. geležinį kelią, Clifton, Ave. užvažiavo ant jų greit-trukis. 8 mergaitės užmuszė o 25 sunkiai sužeidė.

Naujorko, Fort Lafayette drutvietėje, kareiviams betaisant didžiųjų kanuolių szuvius, vienas užsidėgė, nuo kurio nužuvo 4 kareiviai ir 4 sunkiai sužeisti tapo.

Franklin, Va. audra sudauzė keleivių laivą „Olive“, kuris plaukiojo tarp Franklin, Va. ir Edenton, N. C., kur prigėrė 15 žmonių.

Cedar Rapids, Iowa. sudegė Clifton'o vieszbutis, kur sudegė 11 žmonių, o 15 sunkiai susižeidė szokdami iš augsztutinių gyvenimų žemėn.

Pottsville, Pa. ekspliodavo jo lokomotyvo Phila., & Reading geležinkelio, kuri užmuszė 3 žmones.

Toledo, Ohio, Peter & Fox darbaviėje atsitiko didelė eksplozija, kur užmuszė 8 žmones o 4 sunkiai sužeidė.

Tarptautiskas Darbininku Kongresas.

Szimet Nederlandų žemėje laikys savo seimą tarptautiskas darbininkų susivienijimas. Tokie seimai darbininkų yra jau laikomi nuo prasidėjimo Internacionales. Bet Lietuviai iksziamlaik tuose seimuo-

se jokio dalyvumo neėmė. Bet tai yra labai negerai! Jei mes, Lietuviai, kaip Amerikos teip Europos, savo programuose netingime kalbėti apie reikalavimą **neprigulmingos Lietuvos**, kodėl mes bijomė ir argal, n'įstengiame tą savo reikalavimą atidengti akyvaizdoje reprezentantų visasvietinio proletarijato?

Lenkai nepraleidžia nė vieno tokio seimo, kad nepasiųstų savo delegatų, ir todėl kaip Vokietijoje, teip Prancuzijoje, ir kitur, Lenkų reikalavimai **neprigulmingos Lenkijos** atranda parėmėjus. Tik atsiminkite kalbų Liebknechto, parlamente Vokietijos laikytų, kurs nesykj priminė Vokietijai ir jos susiedams neteisų išdraskymą Lenkijos. Lietuviai Vokietijoje, nors renka paslus į parlamentą, neturi drąsos ir kas-žin ar kuomet nors drąsą įgys reikalauti valnos Lietuvos! Todėl ant Lietuvų darbininkų, kaip Europoje teip Amerikoje, puola pareiga tą punktą mūsų programos paremti ir priešz visą svietaį apreikszi.

Jeigu lietuviai Amerikos ir Europos isztesetų pasiųsti bent du reprezentantų į tarptautiską darbininkų kongressą — vieną vardan Lietuvų Europos, kitą vardan Lietuvų Amerikos — tad atsikreiptų akys Europos į mūsų tautą, kurią daugiur laiko už numirusią. O isztesėti mes galime: juk dalyvavome Paryžiaus parodoje, remiame kankintinius, gelbstime mokslan einanczius ir tt., tai kodėl negalime savo tautą reprezentuoti tarptautiskame darbininkų kongresse? Ar gal mes norime, kad kitos tautos pasirupintų už mus reikalus sznekėti? Ar gal gėdamus pasirodyti priešz svietaį? Juk-gi tik Lietuviai atmuzo nuo Europos Totorius, Lietuviai isznaikino paramtį Romos despotų parmuzdami kryžius; galiaus Lietuviai ir szia-

dien dalyvauja imtynėse varguolių su vieszpacziais Maskolijoje ir Vokietijoje! Tad komums, tunoti, lyg žemę parduvsiems? Reikalaukime, kas yra mūsų, dėl savo tėvynės! Ir geresnės progos nėra sziaudien, kaip kad įneszdinus reikalavimus Lietuvų tautos ant apsvarstymo į tarptautiską seimą!

Nuo kunigų ir ponų mes negalime tikėtis, kad jie paremtų tokį Lietuvų pasidrasinimą; todėl pats žmonės, susipratusieji darbininkai, tegul imasi į darbą, ir tegul parodo svietai, kad Lietuviai dar labai gyvi yra ir nemi-lina iszmirti, nežiurint į smugius, kokius tautai kerta svetimi ir naminiai neprieteliai.

J. Szlupas.

Isz lietuviszku dirvu Amerikoje

Yonkers, N. Y. Szis miestelis esti ant Hudsón upės kranto apie 18 mylių nuo New York'o. Gyventojų yra skaitoma į 54,000, bet lietuvų yra neperdaug pagal skaitlių gyventojų ir ant nelaimės didelė jų dalis tai sulenkėjusi, tai suanglėjusi (—suamerikonėjusi), isz kurių mūsų tauta negali nieko gero tikėtis.

Nuo asztuonių jau metų yra czionai susitverusi pagalbinė draugystė po vardu St. Povi'o de Paul", kurią buvo suorganizavojęs kun. Žebrius, lankydamsis klausyti ausinės iszapzinties. — Dabar draugystė pastojo laisva, teip, jog gali prigulėti kiekvienas lietuvis, nežiurint į jo tikėjimiszkas pažvalgas.

Vasario 1 dieną buvo minėtos draugystės paprastas susirinkimas, kurį pabaigus p. V. Dapszys užmanė ptaukauti kiek keno iszgalė ant kankintinių bei besimokianczios lietuvizkos jaunnomenės. Ant ko draugams pristojus sumetė \$2,67 ir paskiaus perėjus per lietuvų stubas tapo surinkta

\$2,73 ct. iš ko sykiu pasidaro \$5,40 kuriuos prisiunčiam į „Vienybės“ redakciją.

Vardan aukautojų
M. Urbonas
Vincas Dapszys.

Waterbury, Conn. sausio 18, 1903, pas p. J. Bendoraitį susirinko keletas ypatų, kur tarp kitų kalbėsių, nekurie užmanė sudėt po keletą centų pagelbai už tėvynės darbus nukentėjusiems kankintiniams. Mat ant džiaugsmo mūsų tautai, pradeda mislis visur ir prie visokių susiejimų skrieti apie tėvynės prikėlimą. Kitą kart budavo ant visokių balių (puotų) nebuvo apie tai girdėti; susirinkę kalbėjo apie tai, kiek katras iš jų daugiau alaus gali išgerti katras geriaus moka kortoms loszti, kuriam pasisekė daugiau pinigų išloszti, pas katrą karcziamininką didesnius duoda stiklus (skunerius), keli szliubai buvo, kas kumais, ir ar gražiai buvo pasirėdę jaunieji, kiek kunigui davė už szliubą, krikosztą, katrą kunigas pagyrė, o katrą ne, ir tt. Toki tai budavo ant visokių puotų pakalbėjimai, bet dabar kilo kitokia mislis ir kitoki rupesziai. Džiaugsmas, kad lietuviai su siprato gelbėtis patys savę ir savo nuo amžių prislęgtą tėvynę. Jei mes patys negelbėsime savo pirmuolius, pradėjusius už tėvynę galvą guldyti, tėvyninius—kankintinius, tai kas apie juos rupinsis? Mokintesnių lietuvių pareiga dirbti su plunksna, o kurie negalime su plunksna — tai prisidėkim naszlaitės skatiku ir tokiu budu visi dirbsim iszvien. Dirbdami suvienytoms pajiegoms, lengvai padarysim tą, ko reikalauja mūsų nuvergta tėvynė Lietuva.

„O jei stosim į vienybę, Nors spēkos mus menkos, Nors prieszas butų tvirtas— Sutrupės į dulkes!“
Besikalbant ir besilinksmi-

nant, viens po kitam kankintinių paszelpai sumetė \$2,00 szitos ypatos:

A. Spitris	10
M. Utara	10
V. R. Dilionis (kun.)	35
N. Kaleda	25
J. Kažemėkas	10
J. Tareila	10
V. Pautienius	25
A. Kundrota	25
J. Žemantauckas	10
A. Povylaika	10
J. Laskevyczia	10
J. Bendoraitis	10
Magdė Bendoraitienė	05
Marė Bendoraicziutė	05

Waterburiečiai, kaip matoma, jau yra keletą centų paaukavę ant visuomeniszkių ir tautiszkių reikalų — ir yra viltis jog ir ant toliaus nesiliaus dėt savo skatikelį ant naudingų tautai reikalų. Kurie aukauja, tie daugiau ir turi, o neaukaujanti, kaip nieko neturėjo, teip ir neturi. Paskutinieji neaukaudami nieko ant tautiszkių reikalų, palieka savo graszius karcziamosę, praloszta, o kas lieka nuo kazirų, tai sukemsza į lojerių kizsenius. Mums gani niekas nelieka, kaip tik apgalvėti jų peiktinus darbus ir laukti pasitaisymo.

Jonas Tareila.

Thomaston, Mich. Visi, kuriems rupi tautos gerovė, szelpimas tautiszkių darbininkų, vedanczių į laisvę ir apszvietą savo brolius, turine juos szelpti, nesigailėti keletos centų tokių suszelpimui, kurie savę nesigaili dėl visų gerovės — raszymo ir platinimo lietuviszkių rasztų. Daug buvo raszta apie tautiszkią dieną, kurios uzdarbį paskirti tautoms reikalams. Tokių atirado mažai, net per mažai, kurie butų supratę tos tautiszkos dienos svarbumą. Isz to matyt, kad mažam dar skaitliui tokie reikalai rupi. O neteip turėtų buti. Mums reikia tikrų tautieczyų ir isztverianczyų, to-

kių kaip kurpius Tseresnyes isz „Pajudinkime, vyrai, žemę!“ apysakos, (puslapis 63 ir 64) kurio kalbą į apszviestunus tos gadynės Vengrijos czionai atkartoju ir meilycziau, kad tautiečiai ant jos atkreiptų atydą ir stengtusi ją pasekti — pildyti.

— „Tas tiktai žino, kaip toli nuejome, kas, kaip asz matė, isz kur mes iszėjome. Asz macziau, kaip dėjo plytą ant plytos, kaip koja už kojos ėjome pirmyn. Macziau, kaip sodus mieste sodino, kaip ulyczias rėzė... Isz asz nekuomet neabejojau, kad mes nuolat pirmyn einame. Turime jau savo muzėjų; teisybė, nekas jame dar yra, bet ateis laikas, kada bus per anksztas, kaip viską į jį suneszime. Ne užilgo, gal, turėsime ir mokslų akademiją. Turime jau teatrą, turime spaustuvē, net savo gazietas: viena gera, kita niekai ir abidvi reikalingos. Magazynuose pradeda parduvinėti vengriszkas knygas; net ir tikėjimą pradeda užkėsti. O jug buvo laikas, kada to nebuvo, ir tuomet asz tikėjau, kad bus geresnė ateitis. Skai cziau asz knygoje Mykolo Katono, kad yra smulkus gyvulėlis, kurs ant jūros dugno nuolat kruta ir kruta, iki nepasirodo ant vandens sala. Tikiu asz į darbą tų mažų gyvulėlių. Tame, ką mes dabar matome, yra ir mano dalelė darbo; mažmožis tai, bet vis gi szitą reiszka: plytutė, pagalėlis, skatikas. Kur stato naujus namus, tę dirbu vieną dieną dovanai; iszseina nauja knygutė, perku ją, dedu prie kitų ant lentynos ir džiaugiuosi isz to. Kaip renka ant ko—nors pinigų, ir asz dedu savo deszintuką. Kur reikia pakurstyti žmogų, tę nesigailiu zodžių. Kur szvenzcia tautiszkią szventę, tę einu iszėjimais pasidaręs. Kur reikia pagarbinti didelis patrijotas, einu po langtū rėkti „vivat!“ At-

važiuoja aktoriai, asz jau tę ir ploju rankom... O kas gi tas viskas? Tai mažmožis, dulkė. Bet isz dulkių isz Egipto piramydos. Kas bus, kaip tokių žmonių, kurie deda po trupinį bus szimtas, tukstantis, deszimts arba szimtas tukstanczių, tai isz vieno skatiko pasidarys kapitalas, isz plytos miestas, isz litaros bus knyga, isz knygos — knygynas, isz žmonių pasidarys tauta...”

Teip isz lietuvių, jeigu bus tukstantis, deszimts tukstanczių arba szimtas tukstanczių, kurie rupinsis ir szelps savo tautos reikalus, tai įgys viską, ko tik stokuoja, ko mūsų tautai reikia. Mes gyvendami Suvienytose Valstijose galime padaryti didelius daigtus, sakyti stebuklingus, jeigu paaukausime tautiszkos dienos uzdarbį, kurio dėlei nepavargsime.

Paskutinis užmanymas, tai 20—metinės sukaktuvės „Auszros“, kurias mes turime kuomi iszkilmingiausiai apvaikszczioti, nes tai pradžia atsibudimo mūsų proto isz amžių snaudulio. Pagirtinas užmanymas Lietuvių Socijalistų Kuopos isz Philadelphios, kad iszleisti „Auszros“ įkunytojų paveikslus—viename, kas derėtų papuoszimui kiekvieno lietuivio grinczios, kas primintu laiką prisikėlimo isz letargo ir lietuvių pazadintojus — didvyrius.

Asz isz savo pusės aukauju kankintiniams, mokslaeiviams, Visztaičiui ir „Auszros“ sukaktuvių atminimui. Darykime teip visi. *J. L. Groces.*

New Britain, Conn. Pagal darbavimasi mūsų miesto lietuvių, negalima sakyti kad butų paskutiniais už kitų kolionijų lietuvius.

Apart dviejų draugyszkių ir kluibo, kurių mieris yra savitarpinė paszelpa, turinczių kiekviena virsz 100 squarių, praėjusiuose (1902) metuose

susitvėre jaunuomenės draugystė po vardu „Apszvietos“ ir įsteigė knygyną, kuriame jau sziądien yra apie 300 knygų visokios įtalpos. Toliaus bus supirktos visos lietuviskos knygos, kokios tik bus gaunamos. Laikrasčių ateina viso 12; lietuviskų 11 (tarp jų vienas su vokizskoms raišėmis) ir vienas anglizskas. Jaunuomenė susirenka du vakarus savaitėje į skaitymo svetainę. Vieni skaito laikrasčius ir knygas, kiti mokinasi loszti teatrus ir kitų visokių smulkenų. Jau du sykiu loszė teatrą, dainavo dainas ir deklamavojo. Viskas nusisekė pusėtinai ir kaip nuo pirmutinių bandymų, tai daugiau ir norėti negalima. — Paskiausiam laike tuli dr. „Apszvietos“ sąnariai uždėjo orkestrą ir mokinasi grajyti. Muzikantams visur yra gerai. Vien lietuviai kelia gana daug puotų, piknykų, kur be muzikos neapsieina. Neesant lietuvių muzikantų, samdo svetimtaucius ir szańnei užmoka. Esant lietuviskai orkestrai, lietuviai pagrajys ir bus pašelpa savųjų. Priegtam gales grajyti lenkam ir kitiems — pasitaikius reikalui.

Prie T. M. D. kuopos priguli veik vieni „Apszvietos“ dr. sąnariai.

Abelnsi lietuvių New Britain'e yra apie 700, kurių dauguma apie abelnsus tautizskus reikalus nesirupina, dagi dirbancius apszaipto. Bet ant jų nežiurint geroji pusė, nors mažesnė, ima virszų.

Dar reikia priminti ir apie naujai susitvėrusę dainininkų draugystę. Ateiteje, kada išsilavins, bus lyginais Plymouth'o ar Brooklyn'o dainininkams.

J. Kovas.

Chicago, Ill. Nedėlioje, 15 vasario, parapijinėje salėje buvo koncertas ant naudos lietuviskų studentų St. Stanislovo lenkiszkoje kolegijoj, ku-

rių yra 5.

Studentai padainavo dvi dainas ir dvi deklamacijas (— vieną anglizskai). Kalbos buvo tautizskos ir raginancios prie mokslo, augstinancios mokslą. Kalbėtojais buvo patys studentai ir kn. Krawczunas, kuris kalbėjo — maždaug taip: „Mokslo žmogui reikia neatbutinai, ne be mokslo žmogus yra vien vergu ir išnaudojamu kitų. Dykaduoniai noi, idant žmonija būtų tamsybėje ir nieko nežinotų, nes tada jiems yra geriausias gyvenimas, kur žmonija nesirupina apie savo reikalus“.

Studentas K. Pocius kalbėjo apie Lietuvos praeitę, kada Lietuva buvo garsi ir galinga iki nesusivienyjo su Lenkija per Jegailos apšvedimą su Jadvyga. Savystovė Lietuva per ilgus metus įstengė drausti kryžiokus, kurie vardan krikščionystės naikino Lietuvos szalį, grobė turtus, vergė lietuvius. Toliaus ragino tėvus leisti savo vaikus į augštesnes mokyklas, idant musų tauta nesilptų, bet kiltų augštytyn. Ragino lietuvius mesti lenkiszką kalbą ir namieje kalbėti vien lietuviskai, ypačiai su vaikais.

Vakaras buvo puikus. Dėl szlapdrabos tiktai buvo per mažai susirinkusių. Gerai būtų, jeigu tankiai toki vakarai būtų parengiami, ir tai visur, kur tik lietuviai gyvena, o ne vieną sulaikytą nuo karcizmos lankymo.

Pr. Eismantas.

Brooklyn, N. Y. Lietuviams aukaujant ant savo tautizskų reikalų, nors ne po daug, apie tai pajuto Europos kunigai, kurie pradėjo net atsisaukimus raszyti į Amerikos laikrasčius teipgi tykodami aukų. Negana atsisaukimu, jie atsiuntė net savo agentą rinkiti tokias aukas ant tos bažnycijos, kurią masko-

liai nor atimti, o turint pinigų būtų galima tą bažnyčią atpirkti. Brooklyne yra toks agentas ir labai visur rekomenduojamas.

Simono Daukanto dainininkų draugystė ruosziasi ant 18 S. L. A. seimo kuomi geriausiai palinksminti lietuvius puikiomis dainomis.

Draugystė svz. Kazimiero, egzistuojanti jau 27 metas, visados užpirkdavo 4 kovo, dienoje svz. Kazimiero, miszias ir visi sąnariai eidavo į bažnyčią išzklausyti miszių. Szjmet to nedarys dėl ergelių su kunigu. Draugystės svz. Jurgio ir svz. Juozapo teipgi ketina miszių neužpirkti. *Brooklynietis.*

Shenandoah'o Lietuviskam Benui.

Mes Brooklyniečiai jau pirm naujų metų reikalavome nuo Szenadorio Lietuviszko Muzikantų Beno atskaitos, nuo surinktų aukų straikierių pašalpai, kur vien Brooklyne surinko į \$700, ką p. Ch. Narkevyczia ir padavė per „Lietuvą“, parodydams, jog dar atliko per \$500.

Kadangi tie likusieji pinigai nepateko kam buvo aukaujami nuo visuomenės, ir kad dabar unijai tokios pašelpos nereikia, dėlto mes Brooklyniečiai, kaipo didesni išz aukautojų, užmanome, idant visus tuos, suvirsz \$500, pinigus Szenadorio Lietuviszkas Muzikantų Benas atiduotų ant lietuviskų reikalų, paskiriant per pusę, ant kankintinių ir mokslacivių. Pinigai turi būti nusiųsti į centralizską kankintinių komiteto kasą ir į „Auszros“ draugystės kasą p. A. Olszevskui, Sub. Sta. 60 Chicago, Ill.

Aukautojai: Petras Draugelis, Jonas Naujokas, Vincas Martinaitis, Petras Palubinskas, Autanas Milleris, ir kiti.

Užmanymas apie 18-tą S. L. A. seimą.

Ant 17-to seimo Bostone tapo nutarta 18-tą seimą laikyti Brooklyne. Vietinė 38 kuopa išz kalno jau darbuojasi apie seimo išzkilmę, už vis apie teatrą, kas padarys nemažai kasztų. Ant teatro pagal nurodymą centr. Komiteto bus loszta „Mindaugis Lietuvos karalinis“, toliaus koncertas, dainos ir prakalbos, ant galo pasilinksminimas (balius). Suprantama, kad visus kasztus turės apmokėti vietinė kuopa. Visiems seimo pasiuntiniams ant vakarų turės būti dovanas įėjimai. Dėl tos priezasties 38 kuopa ir rupinasi, idant pagerinti finansus, kad apsimokėtų visi kasztai, kad nekiltų tarp sąnarių nesutikimai ir išz kizsenių pridėjimai, kaip tai buvo Waterburyje.

Dėlei tos priezasties musų kuopa užmano perkelti seimo pradzią išz utarninko ant ketvergo, dėlto, kad visiems dailiniukams ir lankintojams seimo išzkilmės būtų parankiausias antrąją pusę savaitės nedirbti. Antra: lankytojų dauguma, atsilankanczių ant pasilinksminimo, padaugintų į plaukimą, nes visoje apielinkėje pabaigoje savaitės izmokamos algos.

Pradant seimą utarninke, reiktų dirbti panedėlyje, pėtnyzoje ir subatoje. Tas labai neįranku.

Taigi musų 38 kuopa padodama szitą užmanymą perkėlimo seimo, atsisaukia į visas S. L. A. kuopas, meldama izkreiszti savo nuomones tame reikale. — Seimas prasidėtų ketverge, 21 geguzio, ir baigtusi subatoje. Visi seimo pasiuntiniai nedėlioje sugrįžtų namon, neprivalytų pradangiuti vieną dieną. Szėip reik izvaziuoti panedėlyje, o sugrįžti pėtnyzoje, kuriems atlieka vos subata.

S. L. A. 38 kuopos prez.
K. Balczianas,
Sokr. J. Szunskis.

Vokietijos universitetai kaip maskoliški žandarai.

Maskolijos ir Vokietijos valdžios yra sutarusios lietuviams nusmaugti ir viena antrai tame darbe padeda. Prūsų Lietuvoje maskolizki žandarai trusiasi kaip namieje, jieszko savo izstrukusių aukų. Vo kietijos gi žandarai sugavę izstrukusių maskolijų žandarams auką, tuojaus aniems izsduoda. Ir daug jau buvo atsiti kimų, kuriuose Vokietijos valdininkai atloszė maskolizkų žandarų rolę, izsdavė lietuvius su knygoms ir laikraszcziams, tai izszginė lietuvius izz Amerikos atkeliavusius, nors tie jie turėjo legalizskus rasztus-paszportus.

Tokia tai yra Vokietijos valdžia visam parubezyje.

Bet negirdėta buvo, kad Vokietijos universitetai ir kitos augsztesnės mokyklos, kurios giriasi vietomis tarptautizsko mokslo esanczėmis, losztų roles Maskolijos žandarų izz tikros szirdies.

Iki paskutinių laikų studentai izz visų szalių buvo priimami į visokias mokyklas pristatant reikalingus paliudyjimus apie mokslą. Dabar universitetų senatai reikalauja nuo studentų, ypatingai izz Maskolijos, paszportų, kuriuos siunczia maskolizskai policijai su klausimu apie tokio studento „gerą pasivedimą“. Jeigu maskolizska policija nepriesz tarauja, tai studento priėmimas tampa apreiksztas kaipo malonė universiteto valdžios. Bet studentai turi lukuriuoti keletą sąvaiczų su abejone: priims ar ne. Kartais dar gal izsduoti Maskolijai. Tokiu budu Akademijų vyriausybės reikalauja daleidimo Maskolijos, ar gal priimti bent kokį jos studentą. Szitą faktą prtvirtina Berlyno universitetas. Bet apsiteisindamas sako, jog priez gštis tokio pasielgimo yra toji, kad visoki neramumai Vo-

kietijos universitetuose paeina nuo svetimszalių, nors į tai pati valdžia, gal, netiki. Net 1848 sukilimą priskaito svetimszaliams ir delto teip žiauriai priesz juos elgiasi. Tuomi Akademijų vyriausybės nor savę nekaltomis persizstatyti ir kad rupinasi už Faterlando gerovę, ramumą.

Dabar Maskolijos sznipukai nuo Vokietijos akademijų valdžių sužinos visus savo studentus-prieszus, neiszleis jų izz cariszkos apiekos nė svetur, ir menkiausiai nuomonei persikeitus, toki studentai gal gauti dyką kelionę izz Vokietijos stacizai į Siberiją. Vokietijos universitetai tapo tarptautizsko izsdavimo vietomis, kurie kiekvieną nepaklusnumą carui laiko už didžiausį praszengimą. Vokietijos universitetai szoko gelbėti su giltine kovojantį carizmą, kurio dienos sukazitytos ir artinasi jo galas.

Popiežiaus 25 metinės sukaktuvės.

Vasario 20 dieną sukako 25 metai nuo izszrinkimo į popiezius Leono XIII. Sukaktuvių diena buvo labai izszkilminga. St. Petro bažnyczioje susirinko į 30,000 žmonių. Dievmaldystę laikė kardinolas Rampolla su patarnavimu 24 vyskupų. Parodoje ėjo 300 katalikizskų draugyszczių. Kardinolas Respigki, Romos vikaras, padavė popiežiui auksinę tiarą (kepurę) už \$25,000 ir \$40,000 auksų, kaipo dovana nuo katalikizsko svieto. Kardinolas Boschi padavė popiežiui du simbolizsku raktu ir \$40,000 teipogi auksu. Parodos komitetas palavė popiežiui pergamentą su paraszais žymesnių ypatų ir teipgi \$40,000. Taigi popiezius vien pinigais gavo \$120,000, neskaitant mažesnių aukų. Nedėlioje, 22 vasario, Belvedere rumuose popiezius izszkelė pietus dėl 1000 ubagų.

Aukos kankintiniams.

Isz Yonkers, N. Y.
 V. Dapszys 50
 A. Lipnickas 25
 T. Meslinas 15
 K. Janulionis 15
 V. Kviešulaitis 25
 M. Urbonas 50
 J. Paszkiavyczia 10
 Pr. Novikas 10
 M. Stankunas 10
 S. Kairis 25
 P. Gruzzas 10
 M. Jurkszaitis 15
 K. Jankovski 25
 Ona Janulionienė 15
 Ona Urboniūtė 15
 Ona Gruzziūtė 15
 Jieva Gruzzienė 15
 Pr. Poplis 15
 Teopilė Meslinienė 05
 J. Dapszys 25
 J. Jurkszaitis 10
 Julė Lipnickienė 30
 B. Pabijanskas 50
 Pr. Pavolas 10
 Marė Kviešulaitienė 50
 Pusė izz tų pinigų \$2,70 ct. nusitraukia dėl mokslaeivių.
 J. L. Groces
 Thomaston, Mich. 50
 Waterbury'o liet. aukos \$2,00
 Wilkes-Barre, Pa. lietuvių aukos, nuo susirinkimo 35 kuopos S. L. A. 1,97
 Buvo \$18,11
 Sykiu \$25,28

Aukos mokslaeiviams.
 Yonkers, N.Y. liet. aukos 2,70
 J. L. Groces
 Thomaston, Mich. 50
 Wilkes-Barre, Pa. lietuvių aukos nuo susirinkimo 35 kuopos S. L. A. 1,98
 Buvo \$3,18
 Viso \$8,36

Aukos A. Viztaliui.
 J. L. Groces,
 Thomaston, Mich. 25
 Buvo \$21,02
 Sykiu \$21,27

Aukos izszleidimui „Auszros“ įkurtojų paveikslių:
 J. L. Groces,
 Thomaston, Mich. 25

Prakalbos

bus žemiaus pažy mėtose diencse kovo mėnesio, kur kalbės Dr. J. T. Zelvienė izz Plymouth, Pa. Lietuviai ir lietuvaitės visur susirinkite ir savo draugus nusiveskite paklaustyti.

Prakalbos bus:

Brooklyn, N. Y. 3 d. Kovo
 Waterbury, Conn. 4 „ „
 Union City, Conn. 6 „ „
 New Britain, Conn. 8 „ „
 Lawrence, Mass. 10 „ „
 Haverhill, Mass. 12 „ „
 Lowell, Mass. 14 „ „
 So. Boston, Mass. 16 „ „
 Nashua, N. H. gal bus 19 dieną
 Torrington, Conn. 20—21.

Jeigu kur reikėtų, tai sekancziame num. „Vienybės“ pagarsinsime permainą vietų, tarp Bostono, Nashua ir Torringtono, pagal parankumą.

M. Paltanavyczia
 161 Lowell str.
 Lawrence, Mass.

„Auszros“

sukaktuvėms Draugystė D. I. K. Vitauto parengia susirinkimą ir prakalbas, nedėlioje 1 d. kovo, 7:30 valandą vakare, Draugystės salėje, 224 E. Main str. Plymouth, Pa. Lietuviai ir lietuvaitės užkviecziami susirinkti. Įzenga dovanai.

Komitetas.

Prakalbos!

Utarninke, 3 d. kovo, 8 val. vakare bus didelis susirinkimas ir prakalbos salėje, po num. 103 Grand str. Brooklyn, N. Y. kur laikys prakalbą Dr. J. T. Zelvienė izz Plymouth, Pa. Dėlto lietuviai ir lietuvaitės izz visos New Yorko apielinkės teiksītė susirinkti. Įeiga visiems dovanai.

Prakalbų Komitetas.

Prakalbos!

Newark, N. J. vietinė T. M. Draugystės Kuopa, ant paminėjimo persikeitimo baudžiamos ir 20-metinio „Auszros“ jubilėjaus, parengia prakalbas svetainėje 10 No 209 Ferry st. (netoli Hamburg Place) ant 8 valandos vakare. Laikus perkračinės savi ir svetimmiescziai kalbėtojai.

Visi vietiniai ir aplinkiniai szirdingai užprasdomi.

Newark'o T. M. D. kuopa.

Isz visur.

Prancuzijos valdžia isziunte keletą torpedinių laivų priesz ruinius (vandeninius szunis), kurių daugelis atsirado kanale tarp Anglijos ir Prancuzijos, kurie netik iszgaudo ar iszvaiko zuvis, bet zvejams ir tinklus sudrasko. Ar ruinius pasiseks pergalėti torpediniams laivams, nežinia. Anglijos zvejai lygiai reikalauja, idant valdžia siųstų keletą torpedinių laivų ir kanuolių priesz ruinius.

Anglijosvaldžia svarsto, kaip butų su maistu isztikus europėjiskai karei. Anglija didžiausią dalį maisto perka Sv. Valstijose. Užsidegus europėjiskai karei, amerikoniai pakeltų prekes, Anglijoj atsirastų badas ir naminė revoliucija. O prisipirkti nors ant 2 metų maisto isztekliui — nėra pinigų.

Peszte, Vengrijoj, siautė didelė vētra, kuri sugriovė daugelį namų. Szv. Elzbietos baznycijos nukelė stogą, igriovė lubas, sumuszė 5 szventųjų stovyklas ir daugelį kitų papuozsimų. Tiltus teipgi nuneszė. 60 žmonių tapo suzeista.

Buenos Aires, Argentinoje, sudegė kariszkos laivynės ministerija. Iszkados pasidarė ant \$800,000.

Londone, tulas grovas M.de Bosdari iszsimanė Morgano vardu czekius raszyti, už ką tapo suaresztavotas.

Galicijoj, per upę Visloka pervazu kėlėsi 120 žmonių. Pervazas prisišėmė vandens ir pradėjo grimsti. 20 žmonių iszplaukė, o 100 prigėrė.

Prancuzijos parlamentas pripazino 1,000,000 frankų nu-pirkimui kareiviams vyno laikė karės, nuo kurio esą stipresni kareiviai ir neteip greitai šuserga.

Kainas.

Misterija
Byron'o parašyta;
vertė Dr. V. Kudirka.

(Tąsa.)

Liucipierius.

Laiminga!

Kur zinią duos per didelius skausmus, Apsunkintą kančioms nšpasakytoms, Paskirtą mirijadams nekaltų, Negimusių dar atomų, tiktai tam Dalykui turinčių imt gyvastį!

Kainas.

Kas per vieni paveikslai šie galingi, Kur sukasi aplink mane? Visai Jie nē į angėlus nėra panašus, Kuriuos ties rojumi nesyk mačiau, Anē į žmones: mane, mano tėvą, Į brolių, seseris, nē į vaikus. O jeigu jie ne angėlai, tai vis tik Už žmonės viresni: matyt pilni Stiprybės, status, gražus, bet paveikslas Jų neišreiškiamas. Aš niekados Tokių nesmi regėjęs sutvėrimų. Nē serafinų jie netur sparnų, Nē žmogaus gymio, nē galingų formų Didžiųjų gyvuolių, ir nē vienos Esybės, kur dabar kvėpuoja. Gražus, Galingi jie, už gyvus gražesni, Galingesni — į juos gi nepanašus. Aš nežinau, ar juos vadint gyvais.

Liucipierius.

Vienok gyveno.

Kainas.

Kur?

Liucipierius.

Kur tu.

Kainas.

Kada gi?

Liucipierius.

Ant tavo žemės buvo jie.

Kainas.

Adoms

Jug buvo pirmas.

Liucipierius.

Ne. Tik tarp taviškių

Jis pirmas, o tarp šitų buti jis Negal nē paskutinis.

Kainas.

Kas gi šitie?

Liucipierius.

O tas, kas pats tu busi ateityj.

Kainas.

Kas buvo jie?

Liucipierius.

Esybės gyvos, puikios,

Galingos, gražios ir augštesnės tiek Visam kame už tėvą jus Adomą Dar rojuje, kiek bus jus padermė Išgimusi už jus pačius silpnesnė, Išmirus šešiasdešimts—tukstančiams Eilių. O apie jos silpnumą spręski Tu pagal savo kutį.

Kainas.

Vargas man!

Ar jie visi pradingo nelaimingi?

Liucipierius.

Visi ant savo žemės, kaip ir tu Pradingsi ant savosios.

Kainas.

Mano žemė

Ar jiems teipos gi prigulėjo?

Liucipierius.

Teip.

Kainas.

Ji permaža ir permenka man rodos, Kad tokius milžinus sutvėrimus Galėjus but nešiot.

Liucipierius.

Tiesa, ji buvo

Kur kas puikesnė.

Kainas.

Kaip gi sunykt

Galėjo?

Liucipierius.

Klauski to, kas sunaikino.

Kainas.

O kaip?

Liucipierius.

Per sukilimą gaivalų,

Kurie nesigailėdami sugriauja Pasaules ir iš griaučių tveria vėl Kitas. Laikuos retai tai atsitinka, Bet tankiai amžinytėje. Žiurėk Į praeitį!

Kainas.

Bangų žiurėt!

Liucipierius.

Teisybe.

Veizdek į tuos šešėlius! Kitąkart Turėjo tokį, kaip ir tavo kuną.

Kainas.

Ar busiu aš kada toksai, kaip jie?

Liucipierius.

Tegul Sutvertojas ant to atsako:

Aš tavo pranokėju: rodau tau.

Matai, kas jie dabar, o kas jie buvo — Jauti ir supranti, kad ir menkai, Neaiškiai, kiek tiktai supra-ti duoda Tau menkos pajėgos ir silpnas protas: Ką tu su jais turi išvien, ką jie jie Teippat turėjo — yr tai gyvastis. O ką turėsite išvien — mirtis tai. Menkos jus ypatybės liekana

Pritinka tik sliiekams: ją pagamino
Sušokęs dumbblas sugriautos didžios
Pasaulės, susmulkėjusios į žemę,
Paskirtą buviui sutvėrimų tų
Aklų, kur džiaugėsi tamsybės rojum,
Kur pažintis išvyta, lyg nuodai!
Pažvelgk, kas augštesniejie sutvėrimai
Dabar ir kas jie buvo kitą kart.
Jei nesmagu, tai grįžk prie savo darbo
Ir vėl kask žemę! Pristatysiu aš
Tave ten sveiką.

Kainas.

Ne! aš noriu liktis.

Liucipierius.

Ant ilgo? ką?

Kainas.

Ant amžių, visados.

Jei kadanors turėsiu š čion grįžti,
Tai velyk man jau pasilikit dabar.
Jau nusibodo vislab tai regėti,
Kas yr iš dulkių—tarp šešėlių duok
Man pagyvent.

Liucipierius.

O ne, negalims daiktas!

Dabartės tu paveikslė lyg šmėklų
Matai teisybę. Bet gi, kad įstotum
Į šitąjį gyvenimą, turi
Pirmaus dar pereiti tokįpat kelią,
Kaip tie šešėliai—pro mirties duris
Įžengt.

Kainas.

Pro kokias mes dabar įžengę?

Liucipierius.

Pro mano. Pažadėjęs sugražint.
Atgal, aš prilaikau tave su mano
Dvasia toj viešpatystėj, kur tiktai
Tu viens kvėpuoji, o kiti be kvapo—
Žiurėk vienok, nedrįsk užsimanyt
Čia likt, kol tavo valanda netėjo!

Kainas.

O jie ant žemės kadanors sugrįš?

Liucipierius.

Jų žemė dingo—persimainė teip ji,
Juog ant sustingusios plutos dabar
Nerastų jie pažįstamo daiktelio.
Graži pasaulė buvo!

Kainas.

Ir dabar

Grazi ji. Ne ant žemės aš supykęs,
Kad ir aš priverstas ją kasinėt.
Tiktai man pikta, kad nė vieno džiaugsmo
Iš žemės tos išgauti negaliu
Be prakaito, be kruvinojo darbo;
Kad negaliu pasotinti minčių,
Vis trokštančiųjų pažinties be galo;
Kad neįstengiu save suramint
Ir atsitolint nuo savę tą baimę,
Ką daro man gyvenims ir mirtis.

Liucipierius.

Matai pasaulę savo—nė šešelio
Nėra iš to, kuo buvus kitąsyk.

Kainas.

Tie milžinai—kas jie per sutvėrimai?
Lyg butų žemesni už esybes,
Kurias katik palikom. Lyg primintų
Laukinį sutvėrimą, kurisai
Nakties laike riksmu baugin aplinkui.
Bet dešimts kartų šitie didesni
Ir baisesni. Kur kas jų augstis perein
Mus rojaus sienas; žiba akys jų
Lyg plienas; iš nasrų gi iltys styri,
Lyg medžiai nugenėti, be žievės!
Kas buvo jie?

Liucipierius.

Tas, kas mamutai žemės,

Kurios pavilsius jų mirijadus
Pridengia.

Kainas.

O ant savę jų neturi?

Liucipierius.

Išnyko jau visi, o tik dėlto,
Kad su tokiais kova neišdildytų
Baisaus to prakeikimo jusų giminės:
Jie butų jus per greitai išnaikinę.

Kainas.

Kokia kova?

Liucipierius.

Tur but jau užmiršai

Tą prakeikimą, per kurį iš rojaus
Visi jus esat išstremti: kova
Ta su viskuo, mirtis viskam, daugumui
Tik vienos ligos, kančios ir skausmai.
Tai toki yr užginto medžio vaisiai!

Kainas.

Ar gyvuoliai teippat ragavę jų.
Jei turi mirt?

Liucipierius.

Sutvertojas pasakė,

Juog jie sutverti jums, teip kaip jus jam.
Ar geistumėt, kad jų likimas butų
Geresnis net už jusų? Jei Adoms
Nebutų prasikaltęs, jie gyventų.

Kainas.

Varguoliai sutvėrimai! Tai ir jus
Turėjote pasidalint likimą
Su mano tėvu, kaip ir jo vaikai,
Kaip jie, nė obuolio neparagavę,
Nė nupirktos teip brangiai pažinties!
Tai melo medis! Mes nežinom nieko.
Žadėjo pažintį—nors už mirties
Vertybę, bet gi pažintį—ką žinom?

(Toliaus bus.)

Ant salų Tahiti siautė bai-
sus orkanas, kuris viską nu-
szlavė nuo ketetos salų, kurios
vos 20 pėdų buvo aug-zeziaus
pavirszio jurių. Vanduo teip
pasikėlė nuo audros, kad vil-
uys persiliejė per salutes ir
viską paskandino, nusineszda-
mos į jures. Išszigelbėjo tiktai
tie, kurie spėjo į medžius su-
lipti. Apie tukstantis žmonių
prigerė, o likusiejie kenezia
badą, nes bangos nuneszė ir
išznaikino visokį maistą. —
Prancuzijos valdžia, kuriai
priguli tos salos, nusiuntė 2
kariszku laivu su vandeniu ir
visokiu maistu, bei drabuziais
suszelpimui nelaimingų gyven-
tojų.

Panaikinus carui Finlandi-
jos patvaldystę, praėjusiuose
metuose praszalino 14,798
finų nuo kariaunos. Caras už
tai apsiėmė pavaryti nuo urėdų
visus finus ir per 5 metus nė
vienam finui neduoti uzrube-
zinio paszporto. — Tas turbut
uenugąsdinas finų, nes visi pra-
saszalinę nereikalavo nuo caro
paszportų, kuris nuslopino jų
laisvę.

Prancuziszkas laikrasztis
„LeMatin” surinko žinias apie
nusizudymą kareivių Europos
armijose. Ant 100,000 karei-
vių nusizudo 45 Austrijoj, 36
Vokietijoj, 34 Italijoj, 18
Prancuzijoj, o Maskolijoj tai
oficierai uzdauzo po 13.

Petropylėj, ligonbutyje To-
mak, esąs 200 metų senas žmo-
gus, kurio amžj patvirtina do-
kumentai. Jis naszlauja jau
125 metai. 1824 m. numirė jo
sunus 90 metų amziaus. Senis
guli vien lovoje, ir ant skilvio
bei proto yra pūsėtinais stiprus
dar.

Anglijos valdžia pradėjo sa-
vo kareivius ir oficierus plakti
už praszengimus ir socialisz-
kas pažvalgas. Pagal praszikal-
timą įkerta nuo 6 iki 40 ryksz-
czių.

Danijoje, pas Lemvig, nuskeno garlaivis „Avona“, kur prigėrė 24 jurininkai.

Reus, Ispanijoje, sustraikavo duonkepius, kurių vietas užėmė kareiviai.

Mieste Palermo, Italijoje, slaptai ant laivo „Margherita“ užėjo ir pasislėpė 18 žmonių, kurie norėjo dovanai atvykti į New York'ą. Dėl stokos vandens jie visi vos sumisžimę proto negavo ir išžėję iš savo lindynių metėsi ant laivo virszininkų, kuriuos turėjo suraisioti. Dėl tos priežasties laivas užėjo į Algeriją ir tuos visus keleivius padavė Italijos konsuliui.

Petrapilėje, Izaoko katedroje, vagiliai pavogė nuo Kristaus paveikslo rėmų tris deimantus, vertybėje 100,000 rublių.

Prancūzijoje, departamente Finistere, bažnytkaimyje St. Meen, minyškės vėl pradėjo mokinti vaikus, kurių mokyklą praėjusioj vasaroj valdžia buvo uždariusi. Nuvykus urėdininkui su pulku žandarų vėl uždaryti mokyklą, gyventojai subėgo ir su akmenais užpuolė ant žandarų. Minyškų perdėtinei pažadėjus laike sánvaitės apleisti mokyklą, žandarai atsitraukė.

Prusijos valdžia užmanė įvesti pagerinimą amatų mokyklose pagal Sv. Valstijų būdą.

Vloclavke, Varšavos gub., tapo nubausti trys kunigai už palaidojimą iszkastų kaulių iš po senosios katedros, kurią sudeginę kryžokai. Ant tų laidotuvių buvo daugelis žmonių, bet nubausti tapo tik trys kunigai. Pavieta virszininkas, Zienienko, iszradęs, kad tie kauliai buvę lenkų maisztininkų.

Dubline, Airijoje, kasant namams pamatą, užtikto kerosino versmė, kuris yra labai geras.

Atsakymai.

Virszininkui So. Boston, Mass. Jusų atsakymas nepatils dėl stokos argumentų. Priegtam nenorite nė savo vardo padėti. Jeigu aukų rinkėjai buvo neisztikimi, tai reikėjo parinkti isztikimus arba pacziam apsiimti. Visos aukos, kokios tik ateina į „Vienybės“ ar „Lietuvos“ redakcijas yra kvitavojamos, ir už jas nieks sau czeverykų neperka. Jos pridudamos ten, kam aukautos. Negalima kaltinti už tai redakcijų, jeigu kas pasiliko St. Petro parapijos aukas. Jus tik negalite sakyti, kad but buvę mažai balsų, jeigu but balsuota, leist aukų rinkėjus ar ne. Gal but buvę daugiau, kad leist. Jus vietoje parodyti teisybę, tik peikiate p. Šanarį už apraszymą ir siuncziate jį į Rosiją grikių koczės esti arba į New York'o pelenus. Tai ne argumentai. Malonėkite paraszyti kaip buvo isztikrųjų ant susirinkimo kalbėta priesz užmanymą rinkti aukas ir t.t. bet be niekiniimų, tai patalpinsime, bet sykiu ir savo adresą padėkite.

Sugaukit vagi!

Ignotas Auksztaitis, 5 pėdų ir 6 colių didumo, liesas, su raudonais apkirptais usais, tamsiais rudais plaukais, apie 38 metų, angliszškai szneka gerai, turėjo knygutes vienos bankos isz Pittsburgo, gyrėsi esąs maszinistu, į Elizabeth'ą atvažiavo 31 sausio ir paszlavė \$80 pinigų, 2 laikrodziu ir revolverį, ir 3 vasario iszbėgo. Kas apie jį žiuotų ar patėmytų, teiks man praneszti ant szio adreso:

August Rolow,
229 3-rd str.

Elizabeth, N. J.

Pajieszkojimai.

Asz K. Elutis pajieszkau pusbrolio Kazimiero Wilemo isz Kauno gubernijos, Meszkuezijų parapijos, Klebono sodziaus; 7 metai kaip Amerikoje. Kas apie jį žiuotu, arba pats, teiks isz žiniu anttokie adreso.

Kazimieras Elutis

486 Main str.

Bridgeport, Conn.

Reikalingas jaunas lietuvis, nuo 17 iki 22 metų, į aptieką, kaipo aptiekoriszkas mokintis—turi buti pažinėjis pradinius mokslus. Gali atsiszankti ir toks, kuris nemoka angliszkos kalbos. Antraszas toks:

Dr. A. L. Graiczunas,

167 West 18-th str.

Chicago, Ill.

Naujas Žodynas.

Žodynas lietuviszkos ir angliszkos kalbų. Sutaiz Antanas Lalis. Yra tai pirmoji dalis lietuvi-zkai-angliszko žodyno. (Antroji dalis angliszkai-lietuvi-ka yra spaudoje) Yra tai didziausias ir geriausias žodynas isz visų lyg sziol iszleistų lietuviszkai-angliszko žodynų. Rasite jame visus lietuviszkus žodzius iszguldytus angliszkoje kalboje ir kiekvienas žodis yra paženklintas kursivoms litaroms prie kokio jis gramatikos skyriaus priguli. Dabar jau nebus vargo iszsimokinti gerai angliszškai kalbėti. Knyga turi formatą Geografijos. Kietuose, grazaus melynio audimo apdaruose, ant nugaros iszspaustas sidabr'nis litaromis jos titulas. Prekė - - \$3.00 Gaunama „Vienybės“ iszleistuveje.

Ar jau turi Nauja geografiszka Kalendoriu?

Indek in gromatą už 25 ct. stampu ir siusk in „Vienybės“ redakciją, tai gausi.

Dainos! Dainos!

Lietuviszkoms Dainininkų Draugystėms ir abelnai visiers dainininkams iki sziol truko dainų su natoms. Dabar toji stoka yra, pasidarbavus p. L. Ereminui, pripildyta, ir kiekvienas gali isz szitų dainų, sudėtų ant 4 balsų, pasinaudoti. 31 daina yra maiszytiems balsams (tai yra vyriszkiems ir moteri-zkiems) o 36 vien vyriszkiems balsams. Viso 67. Knyga atspaudinta labai gražiai ir raudonai apfaryta, su prisuntimu kasztuoja tiktai \$1.00. Gaunama „Vienybės“ iszleistuveje.

Temykite!

Geriausia užėiga dėl Lietuvių, puikiausias alus, vynas, sznapsas, cigarai ir t. t.

Siuncziu pinigus in visas dalis svieto, greitai ir pigei. Taip gi parduodu laivakortes ant visų greicziausių linijų. Keliaujanczius in uzrubezių pasitink New Yorke ant dypo ir nugabena ant laivo be joki szurbacijos.

JOHN SKRITULSKY

26 Broad Str. New Britain, Conn.

Popieras dykai.

Popieras dėl raszymo gromatų graziausias ant viso svieto su grazioms kvietkoms net isz Berlyno su visokioms dainomis, su visokiais graziais pasveikinimais ir su visokiais paveikslais, parsiduoda už labai pigę prekę, tuzinas popieros su konvertais tik 25 ct. už \$1.00 6 tuzinai. Pinigus zemiaus dolerio galima siusti markėmis. Agentai ant jų gerą uždarbį daro. Adresas.

V. UKMAN.

Station W. P. O. Box 14.

Brooklyn, N. Y.

\$100 Nagrados \$100

uzmokėsiu kiekvienam, kuris taptų iszgydytas isz ligų igytų per jaunistės iszdykumą) — onanizma — naminėmis gydyklomis. Teip iszgydyti negalima, bet jaigu kenti ant nervų, turi apsilyntas litiszkas dalis kuno, per onanizma ar poliucija, kenti galvos skaudėjimą, pilvo užkietėjimą, miegot negalėjimą ir litas tam panaszius silpnybes, raszyk sziandien pas mane, o asz atsies' u tau, užpezėtytame koperte, apraszymą kaip asz iszsigydziau trumpu laiku isz tokių pat ligų kelių metų kentėjimo. Indek už 2 centu markę ir raszyk pas

JOHN WASEL

Box 657 Iron Mountain So., Michigan.

Ar esi nevalnikas dieglio ir skaudėjimo?

Yra geriause ir lengviause priedastis vartojimo dėl kožnos motinos Dr. Glenn's Pease in the Family. Yra isztikimiause ir greicziause su laikanti visoki skaudėjima szejimnoje. Bandykite reikale, o visadas naudosite reikalui atėjus.

Prepared by M. Bevan Plymouth, Pa. For sale by M. J. Mras, Steward Swingle and John Zukoski. Ask for it, only 25 cents.

Naujas iszradimas!

„Keen-Edge“ geriausiai iszgalanda atszipnsą britvą dviejose minutose ir padaro p'onas aszmenis. Senas britvas padaro kaip naujomis ir yra gvarantnota, kad niekad os apgans. Ir kam mozdėi po 25 ct. už vieią iszgalandiną britvos, kada szmotelio „Keen-Edge“ nžtenka ant kelių metų. Visi frankiai, kurie reikalauja gerų aszmenų, gali buti iszgalastais ant „Keen-Edge“ nuo kurio užlaiko savo asztrumą tris-syk ilgiaus, negu galandami kitokiu budu.

Yra tai daiktas, kuris visur turės vietą. Kiekvienas vyras kuris pats szcutasi, be jo neapsieis ir kiekvieno os namuose jis turi rasti, nes yra teip pigas, kad kiekvienas gal jį už kelia centus nusipirkti ir naudotis. Kasztuoja tiktal 15 ct. Iszkirpk ezitą aparaurimą ir pridėjęs už 15 ct. markų prisiusk, o mes iszsiusime pacztu ir apmokėsime prisiusintimą.

Atsiuskite už 2 ct. markutę, o mes joms iszsiusime lektiszką katalogą su paveikslais britvų, rėnų, perfamų, masziančių drukavojamų ir t. t. Galite siczėlyti daug pinigų oas mas pirkdami. Mes gvarantuojame savo pardavinius. Adresas: POLONIA MERCHANDISE CO. Dep. E. Westfield, Mass.

Didelis iszpardavimas!

dabar eina Boston czeverykų sztoze, dabar iszparduodam czebatas, czeverykus szliperius ir t. t.

Viskas turi but iszparduota iki 1-mo Apriliaus. Neuzmirszkite vietą:

Boston Shoe Store
63 E. Main st. PLYMOUTH, PA

Lietuviszka karczema B. Ramanaucko!

938 S. 2-nd st.
Philadelphia, Pa.

Užlaikau geriausius gerimus szemia mieste todėl vientaucziai ne pamirszkite atsilankyti o visados busitė užganėdinti.

Pardavimas birnio.

Baras ir visos prietaisos ant pardavimo. Prysakinis ir užpakalinis barai, vejinės pumpos ir katilas, cash registeris, stalas ir kedės ir t. t.

Viskas turi but iszparduota iki 1 Apriliaus.

ROSENBERG BROS.
125-316 Penn Ave.
Scranton, Pa.

M. ROSENBAUM

Geriause dėl Lietuvių Agentura ant visos

Philadelphios.

Pardūdām LAIVAKORTES ir TIKIETUS GELŽKELIU į visas dalis svieto, ir ant visokių linijų. Turim susineszimus kiekvienoj' dalyje svieto ir siuncziam pinigus greitai ir pigei.

Susisznecam visokiose kalbose. Pinigus priimam ban kon ir iszmainom. Visame dūdām prieteliszką rodą.

Mūsų Offisas 609 South Third str. PHILADELPHIA, PA.

Specialistai Dr. Bassett Medical Institutas padaro didziause pagelba, kur yra zinoma dovanas gydymas dėl visu reorganiziu Nervo-organu, slobnumas, kvėpavimo, pleveš dziova, ar kitus slobnumus tuo prasidedus. užnuodijimą kraujo. Szitas yra pirmas dovanas gelbėjimas ezitos Institucijos kuri yra už dėta jau nuo 30 metų.

Dr. Bassett gelbėjimas daugelle tapo vadydinta kaip zinoma isz pasekmiu. Insigilina in vyru ligas ir greitai iszgydo. Szitoks gydymas atskirė žmogų nuo visos

klų ligu melancolijos, nemoraliszkumo, isz gastingu aspanu, ir visokiu ligu. Dr. Bassett jau iszgydė daugybę žmonių ir jis gali iszgydyti tave nezlurint, kiek kartų jus apsirikote atgavimą jus vyriszku mo. Užtikrinam i zgydymas ir kožnos gaus dovaną gydyma nuo didziausių specialitų vyriszkuose ligose. Knygos dovanai dėl praszanczių. Adrieuk eziteip:

Dr. Bassett Medical Institute No. 73
Bassett Building, 126 Clark St., Chicago, Ill.

SLOBNO ŽMOGAUS PROGA.

Naujos knygos.

Ozkabalių Dainos, Surinko Dr. J. Basanavicziaus. Dviejos knygos, kiekviena - 75c.
Lietuviszkos pasakos apie sutverimą pasaulės, Dievą, velnią, aitvarus, kankus nyksztokus, raganos, vilkalokus, deives. milzinius, smakus ir t. t. surinko Dr. J. Basanavicziaus. - 1.50

Viena d'ona be melo - 25c.
Vanagai ir toksai sapnas - 5c.
Ižly salą - 1.00
Darbininkų Balsas No. 5 - 15c.
Lietuviszka krestomatija - 50c.
Geguzinė szventė Lietuvoje 1902 5c.

Palangos Juzė - 25c.
Svieto pabaiga - 10c.
Lietuviszkos kalbos gramatika 40c.
Lietuviai Amerikoje - 1.00
Kaip sutaisytas žmogaus kunas 30c.
Vienas isz mūsų tur apsviesti 10c.
Velnius spąstuose - 10c.
Gyvenimo vaizdeliai - 15c.
Krilovo pasakos - 35c.
Grazi dainų knygele - 15c.
Spėka ir Medega - 1.50
Kur mūsų iszganymas - 25c.
Naujas kalendorius 1903 m. 25c.
„Darbininkų Balsas“ num. 6 15c.

Kas reikia zinoti ir atminti kiekvienam darbininkui 15c.
Kaip prancuzai už laisvę kariavo 25c.

Kur mūsų iszganymas?

Kas geidžia pažinti savo tautos reikalus — teperskaito szitą knygą (118 pus.); kasztuoja 25 centus.

Buk Lietuvys!

Ir reikalauk nuo saliuoninko lietuviszką Cigarą. Mes turime visokio skyriaus — brangių ir pigių ir siuncziam į visą Ameriką su Union lietuvių darbo lebelių — po aplinkines lietuvių mus agentai vien tautiečiai.

W. Bigelis 8846 Exchange Ave. So. Chicago, Ill.

Jurgis Orininkaitis, 212 First st. Elizabeth, N. J.

Klemencas Senkus 38 James st. Waterbury, Conn.

Pas tuos vyrus ir galima užsteliuoti net per laiszkus mus cigarai.

Naujokas & Co 334E.55 st. New York, N. Y.

Adomas Mickevyczia.

Nauja knygutė su Mickevyczios paveikslu (40 pusl. skaitymo). Mickevyczia buvo didis poetas ir apgynėjas prispaustųjų žmonių ir tautų. Pažinti jo gyvenimą, darbus ir rasztus — pridera kiekvienam lietuviui. Kasztuoja 15 centų.

M. SCHEINFELD,

pirmo skyriaus pardavėjas CIGARU, PAPIROSU ir TABAKO,

Pypkių, Briezūkų ir loszimui Kortų. Galiu susikalbėt lietuviszkai, lenkiszkai ir rusiszkai. Paeinu isz Kelmės miesto

S. W. Cor. 16 ir Ridge Ave., i. 816 South str. PHILADELPHIA, PA.

Žmijecznik'as.

Jeigu nori, idant aplaikitumei veitę tavo pinigų ir palengvinimą ant:

Romatizmo,
Skausma Galvos,
Skausma strėnu,
Skausmą kaulų,
Skausmą sprando,
Ir Traukulio

Tai neskle in sztoze, pas savo tautietį ir pareik lauk ZMIJEC NIKO kuris yra padirbtas aptiekoje dėdės Groblevskio Plymouth'e, Pa. Palengvins tau kožname karte.

Jeigu sergi ant:

Vidurių, Kepenų, arba Kraujo.

Gerks EGIUTERIO No 1. prigelbės kožnam karte. Duoda paranką iszgydymo drugio, pripuolio ir gripo.

JAIGU NORI GAUTIE TIKROS TRAJANKOS

Tai praszykie tosios ką Aptiekorius Groblevskis sudaro. Yra tai sudirbta isz visokių angalių ir ezaknių isz devynerių dalykų sudėtos isz 27. (kaip tai sako syk po 27) ant svieto geresnės Trajankos nesiranda.

Aptiekorius Dėdė Groblevskis jau dėl kožno žinomas, yra vienas garsingiausių Aptiekoriu tarp mūsų tautos ezionai Amerikoje. Telpo gi yra dėl kožno žinoma, jog vienas g'rae aptiekorius žino ir zenklina daugiau kaip 10 daktarių, nezinę pagelboj eueirnyšios žmonių. Dėto gi jeigu kada jus Dievas teiktus delipstėt kokia liga, tai tuojuos nusiduookite ani rodos pas jįj.

Adresas:

ALBERT G. GROBLEWSKI
111 Main st. arba Box 1109
PLYMOUTH, PA.

HOTELIS

K. Strzeleckio.

276 E. Main str. Plymouth, Pa.

Užlaiko visokios degtinės, vyno, skanaus aluczio, puikiai kvėpiančių Cigarų, ir reikale suteikia draugišką rodą. Jeigu nori linksmai laiką praleist ir iszgirist skambinant ant fortepijano puikias melodijas, tai tik užeik

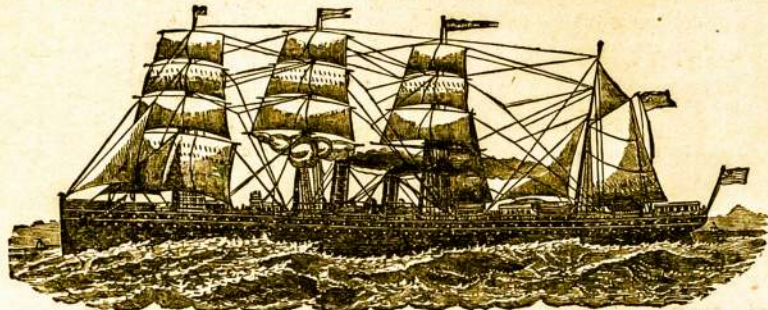
pas K. Strzelecki.

Didele krautuve IR KARZIAMA

Kas nori gero tavo gauti ir skanaus gėrymo ragaut, tegul atsilank o

pas **Joną Žukaucką**
Plymouth, Pa.

Gerbtini Tautiečiai!

Turiu už garbę pranešti visiems lietuviams, jog apsiėmiau agentyste an labaigerų linijų. Taigi paroduodu Laivakortes ir siunčiu pinigų į visas dalis svieto. Užtikrinu jog su, nuo manęs pirktoms laivakortėms pervaziuosit didinajį per 8-9 dienas. Nusiuočiu pinigų į Lietuvą ir į kitus kraštus pašalės, labai greitai.

Prie to apsaugoju naminius rakandus (furniture) nuo ugnies (fire-insurance). Turiu labai czystą ir puikią užėigą dėl svetelių, užlaikau vyną alų, degtinę ir kitokius gėrymus, kurie žinau patiks dėl lietuvių ir ne prabaszcius nepaniekytų. Su guodone Kazimieras Baltrukonis.

Adrisuokit sziteip: **CHAS V. BOLTH,**
636 North Rivers Side str. WATERBURY, CONN

PERSKAITĖS ATMINK!

KAZUNO TRAJANKA privalo rasti kiekvienoj lietuviszkoj szejmynoj dėl greito parėikalavimo laike ligos. **KAZUNO TRAJANKA** yra sudėta dabar popierini um baksukije geltono kolerio ir pirkdami nuo sztorininku visados reikalaukit Kazuno Trajankos. Jeigu negalit gaut pas savo sztorininka mano Trajankos, tai prisiusk money order ant 55 ct. o bus prisiusta per paczta į trumpa laika.

Kam sirgti Gumbu, skaudėjimu po krutine arba panaszios ligos, kada Kazuno Gumbo-Kura netik ka apmatszins liga, bet ir praszalins į trumpa laika. Kasztuoja \$1 00, su prisiuntimu per paczta \$1.25 ir bus greit prisiusta. *Gumbo-Kura* susideda izz dviejų preparatų bonkutės vaistų ir tablets Gumbo-Kura No 1. tai yra labai geri vaistai moterims po palagu, nes skaudėjima greit apstabdo, su prisiuntimu per paczta kasztuoja tik 75 ct.

Luke's Rheumatic Cure.

Szitas preparatas yra izz bandytas ir daug zmonių yra izszigyde izz ilgus sirgimo Reumatizmu. Užtikrinu, kad szitas preparatas praszalins Reumatizmą vartojant per atsakuntį laika, jeigu bus vartojama sykiu su *Expeller Linimentu* praszalins minėtas ligas. Prisiusk Money Order ant 1.50, o bus prisiusta į trumpa laika per paczta. Adresnok:

L. M. KAZUNAS, aptiiekorius.
107 S. Main str. SHENANDOAH, PA.

ADRESAI

Susivienyjimo L. A. virsz.

Prez. — M. Valentinavyczia,
1917 N. Main str., Seraton, Pa.

Vice-prez. — J. Tareila,
677 N. Riverside, Waterbury, Conn.

Sekretorius — T. Astramskas,
1229 S. 2nd. st. Philadelphia, Pa.

Kasierius — T. Pauksztis,
123 N. Main str., Pittston, Pa.

J. Kazakevyczia,
1150 Wyoming Ave. Pittston, Pa.

Kasos globėjai { K. Unika, 943 S. 2nd. st. Philadelphia, Pa.

Uzveisdėtoju knygyno—V. Daukszys,
1224 S. Hancock st. Philadelphia, Pa.

AGENTAS

assakuravojimo NAMŲ ir visokių DAIGTŲ at agentas

GEO. GWILLIAM, agentas.

Main str. Plymouth, Pa.

Lietuviu užėiga. pas S. Arbaczaucką,

1351 S. 2 str., Philadelphia, Pa.

Geriausia lietuviams užėiga izz viso miesto. Prilauku visokius gėrymus, kaip tai: Alų, Arielką ir Vyną. Podraugei laikau užkandzius ant stalo per visą dieną. Taipgi paroduodu laivakortes ant geriausių laivų ir už pigiausių prekų. Siunčiu pinigų į visas svieto dalis. Lietuviai, atke ilavę izz kitų miestų, ras pas mane szirdinga primimą.

Lietuviu užėiga.

Geriause užėiga dėl lietuvių izz viso miesto. Prilauku visokius gėrymus, kaip tai: Alų, Arielką, Likierą, Vyną ir visokius Cigarus pirmos klesos, taipgi siunčiu pinigų į visas dalis svieto. Pardūdu laivakortes ant visų linijų. Apart to dū du kiekvienam prieteliszką rodą.

Nepamirszkite atsilankyti reikale **Petras Lipavyczia,** LUZERNE, LUZ. Co. PA.

SPAUSTUVE

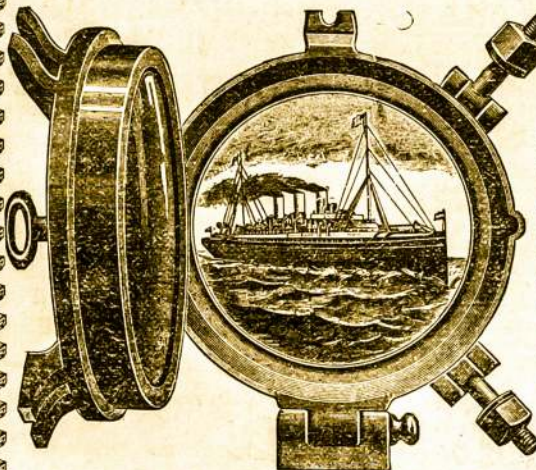
„VIENYBES LIETUVNINKU“

Spausdinasi visokios knygos, konstitucijos draugystėms, apgarsinimai, tikietai, bilos, gromatos ir kiti visoki darbai.

Darbas atliekamas yra greitai ir pigiai

PARDUODA LAIVAKORTES

Ant visų geriausių kelių ir greicziausių laivų.

Siunčia pinigų

į visas svieto dalis greitai ir pigi. Norinti kad pinigai siunčia mi į tėvynę nepražutų ir kuo greicziausiai nueitų, tegul kreipiasi po sziuom antraszu:

J. J. Pauksztis & Co.,

224 East Main str.

PLYMOUTH, PA.

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

Mano Dirbtuve tapo Apdovano'ta

DWIEMIS MEDALIAIS

ant Kosciuszkos Parodos už rupestingą, teisingą ir artistiszką izszdirbimą.

KARUNŲ, SZARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.

Turiu už garbę apreikszti guodotiniems Kunigams ir guodotin. Draugystėms, kad asz dirbu visus augszciaus paminėtus daigtus **Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei,** nes per 30 metų užsiimdama izszdirbimais igijau geriause praktikę ir dėl to galiu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

